

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 145 (14.236)

Trst, četrtek, 25. junija 1992

primorsk

dnevnik

TRST

vi 6 - PP 559

9-600

gio 1
535723

60100200

ICA

26-06-1992

Amato ima za seboj prvi dan intenzivnih posvetovanj o osnutku programa nove vlade

Prepričana podpora strank stare večine hladni PRI in DSL, podpora sindikatov

*Temeljna poglavja programskega osnutka so sanacija državnega proračuna, boj proti kriminalu
institucionalne reforme in moralizacija javnega življenja ter dodatek o zunanji politiki*

RIM — Programski dokument, ki ga je mandatar za sestavo nove vlade Giuliano Amato včeraj predložil političnim silam, ni niti za las spremenil njihovega zadržanja do oblikovanja bodoče vlade: podprli so ga predstavniki dosedanje štiristrankarske koalicije, republikanci - kljub živahnim polemikam v njihovih vrstah, ko so se Mammi, Visentini in Agnellijska ogradili od La Malfovega odklonilnega stališča - in PDS pa so ohranili dosedanje distanco.

Vodstvo PSI je na dopoldanskem zasedanju mandatarju potrdilo popolno podporo, pa čeprav ob vzdržanju treh predstavnikov leve struje (Signorileja, Borgoglia in Milanija), medtem ko je Krščanska demokracija preko glasnika strankinega tajništva dala vedeti, da glede na poskus socialista Amata ne vidi »druge razumne in mogoče poti«. Mandatarja sta soglasno podprli tudi socialdemokratsko in liberalno vodstvo, medtem ko je predsednik Confindustrie Abete Amatu zagotovil, da so industriji pripravljeni podpreti tako vlado, ki bo reformirala pokojninski sistem, uvedla »resno politiko plač tudi v javni sektor«, izvedla privatiza-

cije in poskrbela za tako davčno politiko, ki ne bo prizadela podjetij. Pozitiven je bil tudi odziv nosilcev Segnijevega referendumskega pakta, ki so ga na srečanju z Amatom zastopali sam Segni, republikanec Bianco in član DSL Barbera in za katere je bilo srečanje »spodbudno in pomembno«. Opogumljajočo besedo je Amato prejel tudi od združenja Confindustria in od sindikalnih voditeljev CGIL, CISL in UIL, ki programskemu osnutku ne bodo nasprotovali, lider CGIL Trentin pa je po srečanju celo govoril o »prosti poti za Amata«.

Sam mandatar za sestavo nove vlade je včerajšnji prvi dan »programskih«
posvetovanj ocenil za koristnega in ugotovil, da obstaja razširjena zavest o potrebi po odgovornosti. Stranke sedaj podrobneje preučujejo dokument, katerega glavna štiri poglavja so posvečena sanaciji državnega proračuna, boju proti organiziranemu kriminalu, institucionalnim in še zlasti volilnim reformam in moralizaciji javnega življenja, poseben dodatek pa obravnava zunanjo politiko in v njenem okviru problem manjšin.

Manjšine: Južna Tirolska za model

RIM — V Amatovem programskem osnutku najdemo tudi stališče do vprašanja manjšin: »Vlada predlaga, da bi se lotili problema manjšin na osnovi južnotirolskega modela.«
To je sicer le skop agencijski povzetek Amatovega dokumenta, zato ga seveda ni mogoče komentirati, dejstvo pa je, da zveni spodbudno. O tem modelu je namreč že pred meseci v Trstu govoril zunanji minister Gianni De Michelis in takrat izzval plaz žolčnih polemik med tržaškimi nacionalisti, plaz, ki je segel vse do rimskih palač. Tokrat imamo torej oprijemljiv dokaz, da njegove besede niso bile iz trte izvite. Preden pa kot manjšina izrazimo zadovoljstvo, moramo seveda počati, da bo Amatov programski predlog postal vladni program.

Slovenija praznuje s pomislekom

BOŽO KOVAČ

Slovenija danes praznuje, vendar brez velike evforije. Ljudjem se zdi že skoraj samoumevno, da imajo svojo samostojno državo, ki je članica OZN, da nastaja v Ljubljani diplomatska četrt in da potujejo po svetu s slovenskim potnim listom. Slovenci so pač praktični ljudje. Ko dobijo, kar si želijo, to odključajo in začenjajo premišljati o novih stvareh.

Takšni razlagi je seveda mogoče ugovarjati. Navsezadnje je prva obletnica rojstva nove države vendarle prevelik dogodek, da bi ga bilo mogoče odpraviti s tako hladnim pojasnilom. Dodati je potrebno vsaj še trditev, da je Slovenija znala prav razumeti zgodovino že v trenutku, ko še ni bila napisana. Svoja dejanja pred letom dni in tudi še mnogo prej je pospešeno uravnavala skladno z naravnimi procesi, ki so se dogajali in se še dogajajo v Evropi. Narodi se osamosvajajo, kjer pa jim okoliščine tega ne dopuščajo, nastajajo nevarna žarišča. Najbolj značilne primere je mogoče najti na vzhodu, zlasti na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze, mogoče pa bi bilo naštetih kar precej primerov tudi v zahodnem delu Evrope. Slovenija bi bila še danes med temi primeri, če ne bi izrabila pravega trenutka in se izmuznila iz razpadajoče jugoslovanske federacije. Bila bi v vojni, kot je danes Bosna in Hercegovina, če ne bi prav presodila nevarnosti, ki ji je grozila iz Beograda in če ne bi doma in v svetu postorila prav vsega, kar lahko opravi državniško zrele skupnosti, čeprav še ni imela statusnih simbolov samostojne države.

Očitno je Slovenija v pravem
NADALJEVANJE NA 12. STRANI

Predsednik Kučan na sinočnji veličastni proslavi dneva slovenske državnosti Pravi zmagovalec v vojni za Slovenijo slovensko ljudstvo in njegova enotnost

LJUBLJANA — Pravi zmagovalec v vojni za Slovenijo in pravi nosilec slovenske samostojnosti je slovensko ljudstvo, ki je trdno verjelo v svoj prav in zaupalo v demokratično mednarodno skupnost, je sinoči poudaril predsednik Predsedstva republike Slovenije Milan Kučan na velikem zborovanju v Ljubljani, ko se je spominjal dogodkov, ki so pred letom dni »do temeljev spremenili slovensko zgodovino«. Zato si te zmage ne more nihče prilaščati samo zase, pa naj gre pri tem za strankarske ali kakšne druge interese. Kučan je poudaril, da so se s proglasitvijo samostojnosti Slovenije 25. junija lani uresničile sanje, ki so jih sanjali mnogi rodovi Slovencev. Pot v samostojnost je vodila ob visoki narodni enotnosti in ob jasni zavesti, da je treba preseči nenehne medsebojne delitve, to pa je enako pomembno tudi za sedanjí čas in za prihodnost. Zato je Kučan posebej poudaril, da so bili v boju za slovensko samostojnost vsi »samo ena velika naveza«
in da bi se tako morali naučiti vsi skupaj živeti tudi sicer.

Milan Kučan je dejal, da so Slovenci lani dokazali, da takega naroda ni mogoče pokoriti. Kučan je poudaril, da je odločen in enoten odpor, pri

čemer je posebej poudaril zasluge teritorialne obrambe in policije, zaustavil prodor jugoslovanske armade na komaj vzpostavljeno samostojno in suvereno Slovenijo. Ko je aludiral na misli iz svojega lanskoletnega govora ob proglasitvi slovenske samostojnosti, »da bo jutri nov dan«, je sinoči dejal, da je bil nov dan, s katerim je na komaj rojeno državo prišla vojna. Uničujoča sila je prevladala nad trezno presojo, je opozoril Kučan in dejal, da žal vojna še vedno divja na območjih nekdanje Jugoslavije. In vendar, smatra Kučan, je bilo to nasilje moč preprečiti. Kučan je dejal, da se Slovenija aktivno vključuje v napore za zaustavitev vojne in nastopa z vrsto iniciativ in predlogov.

Kučan je posebej poudaril, da je Slovenija svojo pot utemeljila na izkušnjah evropske tradicije in da je čvrsto odločena spoštovati vse njene dosežke in mednarodne obveznosti. Kučan je dejal, da so za Slovenijo vse meje z drugimi državami nedotakljive, isto pa Slovenija pričakuje tudi od drugih držav, ko gre za njene meje. Prav tako je izrazil upanje, da druge države ne bodo odrekale pravic slovenskim narodnim manjšinam.

Slovenija je nocoj na osrednji slovesnosti na Trgu republike v Ljubljani veličastno in dostojanstveno proslavila prvo obletnico svoje državnosti. Nekaj po 21.30 so iz skupščinskega poslopja prišli na prizorišče prireditve predsednik predstava Republike Slovenije Milan Kučan, predsednik skupščine Slovenije France Bučar in predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek. V počastitev prve obletnice je bila sinoči v ljubljanski stolnici tudi maša, ki jo je vodil ljubljanski nadškof in metropolit Alojzij Šuštar. Popoldne so delegacije predsedstva, skupščine republiške vlade in ministrstev za obrambo in notranje zadeve na ljubljanskih Žalah položili vence na spominsko obeležje padlim branilcem Slovenije. Predsedstvo Slovenije je vse padle borce tudi posmrtno odlikovalo. Najvišje slovensko odlikovanje za poseben prispevek v borbi za slovensko samostojnost so dobili tudi teritorialna obramba Slovenije, policijske enote, France Bučar, Igor Bavčar, Janez Drnovšek, Lojze Peterle, Janez Janša, Dimitrij Rupel in zunanja ministra Avstrije in Italije Mock in De Michelis ter nekdanji zunanji minister Zvezne republike Nemčije Genscher. (NIA)

Akutna kriza škedenjske železarne včeraj pred in v deželni skupščini

NA 4. STRANI

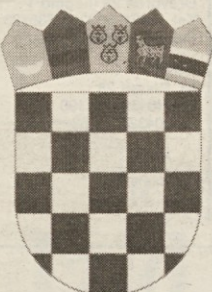
Danes zapade grozljivi ultimatum ugrabiteljev malega Faruka »Denar ali pa nov kos otroka«

SASSARI — Na Sardiniji se nadaljujejo solidar-
nostne manifestacije z družino malega Faruka Kasama, že pet mesecev ujetnika v rokah tolpe ugrabiteljev, ki so mu pred dnevi odrezali kos ušesa in ga poslali v krvavo opozorilo staršem. Združene nenasilnih zapornikov ječe v Nuoru je npr. včeraj objavilo razglas, v katerem zahteva takojšnjo izpustitev Faruka in v znak solidarnosti z njegovo družino odpo-
veduje gladovno stavko proti protimafijskemu dekretu, ki bi se bila morala začeti v ponedeljek.

Nečloveški primer malega Kasama je medtem odjeknil tudi v parlamentu, kjer politike sicer povezuje splošno zgražanje, delijo pa jih predlogi za boj proti »industriji«
ugrabitev. Misovski prvak Fini npr. vztraja pri uvedbi smrtni kazni, demokrstanj Casini pa jo zavrača kot moralno zgrešeno. Za evropskega poslanca Formigonija (KD) bi bilo zvišanje zapornih ka-

zni neučinkovito, zato predlaga okrepitev nadzora varnostnih sil nad ozemljem. Imposimato (DSL) meni, da bi bilo potrebno predvideti olajšave za ugrabitelje, ki sodelujejo s sodniki. Za Patuellijsa (PLI) je postala tudi Sardinija za državo »prepovedano«
območje, medtem ko bi bilo za Andòja (PSI) potrebno zasledovati poti umazanega denarja.

Nad Farukovo družino pa medtem kot Damoklejev meč visi današnji datum, ko zapade ultimatum, ki so ji ga postavili ugrabitelji: če do 25. junija ne bodo prejeli zahtevanih sedem milijard lir, bodo družini poslali »še en kos otroka«
... Vsak komentar je seveda odveč, taka nečloveškost pa razumljivo podpihuje vojno živcev, ki jo blaži le dejstvo, da se vsa Sardinija prebujajo iz otopenosti in vse bolj odločno podira zid molka in vdanosti. Sinoči je bila na poziv škofa Albertija solidarnostna manifestacija tudi v Cagliariu.

DAN HRVAŠKE

NA 44. TRŽAŠKEM

MEDNARODNEM
VZORČNEM
VELESEJMU

Hrvaška - partner Trsta

Na Trgovinski zbornici bo danes zjutraj srečanje med predsednikom Gospodarske zbornice Hrvaške Ivico Gazijem in predsednikom Tržaške trgovinske zbornice Tombesijem. Govor bo predvsem o argumentih, ki so jih obravnavali že februarja letos, ko je Tombesi, po mednarodnem priznanju Republike Hrvaške, obiskal Zagreb. Zdaj pa je najbolj pomembno, da se čim prej obnovijo vse operativne možnosti za trgovinsko menjavo in sodelovanje, kar bi obema stranema olajšalo delo.

Menjava po avtonomnem računu se po obdobju prilagajanja bančnih instrumentov ponovno obnavlja, toda problemi še naprej obstajajo, pri čemer velja omeniti avtoprevoznitvo, kjer zaradi novih mej med republikami prihaja do zamud in večjih

stroškov. Tudi vprašanje dovoljenj ni v celoti dogovorjeno, ker so novoustanovljene mešane komisije komaj začele pripravljati nove predpise.

Vsa ta in tudi druga vprašanja, med katerimi velja posebej omeniti nedavno ustanovitev Italijansko-hrvaške trgovinske zbornice (predstavništvo ima tudi v Trstu) in pa sodelovanje na jesenskem zagrebškem velesejmu, bo treba še dodatno obravnavati, tako da bi lahko Trst s svojo trgovsko, proizvodno in finančno strukturo odigral pomembno vlogo pri obnavljanju odnosov med Italijo in hrvaškimi partnerji v težavnem obdobju povojne obnove Hrvaške. To je pa tudi cilj, ki združuje tako gospodarski kot humanitarni pomen.

DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE TOVORNEGA TERMINALA NA FERNETIČIH

»GESTIONE AUTOPORTO FERNETTI S.p.A.«

Sedež: REPENTABOR (TRST) FERNETIČI

FERNETIČI TOVORNI TERMINAL - Tel. (040) 213857 - 213766

HRVAŠKA PODJETJA NA LETOŠNJEM SEJMU

ASTRA — Zagreb

BRODOMATERIJAL — Reka

CASINO OPATIJA — Opatija

COTYNNA T.H.K. — Kutina

DEKOR — Zagreb

HRVATSKE ŽELJEZNICE — Zagreb

JADROLINIJA — Reka

JETO — Zagreb

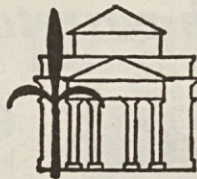
KOMPAS — Reka

MALI DUČAN — Zagreb

MAR MARKETING — Zagreb

REGENERACIJA — Zabok

TIK — Opatija

ZBORNICA ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, OBRT IN KMETIJSTVO - TRST

Trst — Borzni trg 14 — Tel. 040/67011 - Telex 460165 CDCTS - Telefax 6701321

INVESTIRATI V TRSTU SE IZPLAČA

Zakon št. 26, z dne 29. januarja 1986, ki govori o vzpodbudah za oživitve gospodarstva v Tržaški in Goriški pokrajini in je bolj znan pod imenom »paket za Trst«, omogoča celo vrsto olajšav za industrijske pobude v pokrajini. Omenjamo nekatere:

Zmanjšanje socialnih obveznosti

Ob fiskalizaciji, ki jo predvidevajo državni zakoni, je dovoljena še dodatna olajšava v višini 15 točk od socialnih bremen za obdobje štirih let od trenutka zaposlitve novih odvisnih delavcev.

Davčne vzpodbude

- 1) Desetletno zmanjšanje davka Irpeg v višini 50 odstotkov za nova industrijska podjetja;
- 2) Desetletna oprostitve plačila davka Ilor za industrijske investicije.

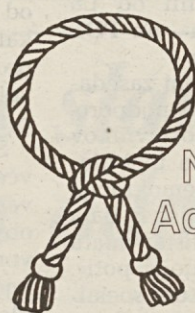
Finančni prispevki

Za vzpodbujanje proizvodnih pobud so na razpolago posebni prispevki:

- 1) Nepovratni prispevki: dodeljuje jih »Sklad za Trst« v višini od 10 do 30 odstotkov fiksnih investicijskih vlaganj;
- 2) Ugodnejši krediti: s pomočjo Rotacijskega sklada FRIE s srednjeročnimi posojili in z ugodno obrestno mero (trenutno 8%).

Za podrobnejše informacije se obrnite na:

TRIESTE IMPRESA S.r.l. - Borzni trg 14 - 34121 Trst - Tel. 040/362070 - telefax 365001

Konzorcij

»Consortio
Nautica
Nord
Adriatico«

produktivni sektor s častitljivo
tradicijo v Julijski krajini

sedež: pri trgovinski zbornici Trst

Tel. 040/6701239-240 - Fax 6701321

Že 2000 let se na tržaškem Krasu lomi
različne vrste kakovostnega marmorja

**IL CONSORZIO
MARM DEL CARSO
KONZORCIJ
KRAŠKIH MARMORJEV**

s sedežem pri Trgovinski zbornici v Trstu (Borzni trg 14)
Tel. (040) 6701239 — Telex 460165 CDCTS — Fax 6701321

BLAGOVNI KEMIJSKI LABORATORIJ

Specializiran za analizo jestvin,
alkoholnih pijač, vin, kave.

Takojšnje analize surovin
in industrijskih proizvodov.

Ul. S. Nicolò 7
34121 TRST

Tel. (040) 61817 - 68713
Telex 460165 CDC/TS
Telefax (040) 6701321

INDULES
S.R.L.

UVOZNIK IN DISTRIBUTER
PRIKOLIC IN AVTODOMOV

ADRIA

Uvoz izvoz zastopstva

Glavni predstavnik

SLOVENIJALES

34123 TRST - Ul. S. Giorgio 1
Tel. (040) 300222 - Tlx: 460453 ILES I

Telefax: (040) 302515

CORIUM

s. r. l.

IMPORT - EXPORT

34132 TRST - Ul. Cellini 2

Tel. (040) 369866

Telex 461102 CORIUM I

Fax (040) 364533

PRiMi S.p.A.

Ul. III. Armata 165 - 34170 GORICA

ŠPEDICIJA IN

MEDNARODNI PREVOZI

Telefon (0481) 20111 - 521673
Fax (0481) 520703 - telex 460694

adriainpex

UVOZ-IZVOZ ZASTOPSTVA S.p.A.

POOBlašČeni IZVOZNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV,
TOVORNIH VOZIL IN ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV

LANCIA

IVECO

SPECIALIZIRANI V IZVOZU BLAGA ZA ŠIROKO POTROŠNJO
34132 TRST - Ul. Geppa 9 - Tel. (040) 369220 - Fax (040) 369112 - Telex 460231 ADEX I
34170 GORICA - Ul. dell'Industria 6 - Tel. (0481) 522012

POMORSKA AGENCIJA

Mediterranea s. a. r. l.

TRST - Ul. Milano 4/1 - Tel. (040) 7369 - Telex: 460087 MEDMAR I - Telegr. MEDIMARE

Centralsped

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN PREVOZ

Filiale: MILAN - GORICA - FERNETIČI

Sedež: TRST - Miramarski drevored 3

Telefon: (040) 417831/5 - Telex: 460140 CENTTS I - Telefax: 43903

Carinska služba, zbirni promet, skladišča, aviopromet, pomorski
in kontejnerski prevozi, suhozemski transport

Na velesejmu Dan Poljske in Indije

Na tržaškem velesejmu se nadaljujejo pomembne gospodarske prireditve. Tako je bil včeraj uradni Dan Poljske, ki se je začel že zjutraj s sestankom na trgovinski zbornici, na katerem so proučili možnosti sodelovanja med našim mestom in Poljsko. Na prijateljskem srečanju s predstavniki poljskega gospodarstva je predsednik velesejma Marchio poudaril potrebo po aktivnem sodelovanju na področju pristaniške ustanove, ter bančnih finančnih in zavarovalniških področjih. Spregovoril je tudi predstavnik poljskega generalnega konzulata iz Milana Janusz Kolwinski, ki je še podčrtal pomen oblikovanja skupnih družb tipa joint-ventures, za kar je podal tudi nekaj zanimivih podatkov. Trenutno je na Poljskem kakih 5000 družb z mešanim kapitalom, predvsem z nemškim, medtem ko je italijanski kapital komaj na 8. mestu. Govorila je tudi predstavnica Trgovinske zbornice iz Poznana Krystyna Wasilowska, ki je menila, da je tržaški velesejem pomembna priložnost za izmenjavo mnenj in navezavo stikov med različnimi gospodarskimi realnostmi.

Včeraj je bil tudi dan Indije, ki je bil prav tako priložnost za srečanje med indijskim veleposlanikom v Italiji Kuldipom Sahdevom in tržaškimi gospodarskimi operaterji. Podčrtan je bil pomen Indije kot pridelovalke kave ter dejstvo, da se udeležuje velesejma v mestu kot je Trst, katerega pristanišče je za promet te surovine gotovo najbolj pomembno v Evropi in med najpomembnejšimi na svetu, saj razpolaga z najsodobnejšimi infrastrukturami za praznjenje, skaldiščenje, selekcijo in analizo kave.

Indijski veleposlanik je tudi poudaril, da je geografska lega Trsta zelo zanimiva kot dostop do držav srednje Evrope, še zlasti v okviru Evropske skupnosti.

Danes je na velesejmu uradni dan Hrvaške, ki se bo začel s sestankom na sedežu Trgovinske zbornice in nadaljeval v kongresnem centru s tiskovno konferenco, ki bo ob 12. uri.

Svoj dan bo imela tudi Litva, v okviru te manifestacije pa je predviden ogled cele vrste tržaških gospodarskih in znanstvenih ustanov.

ADRIA OIL S. R. L.

TRST — Ul. Lavatoio 4

Tel. (040) 364118

Fax (040) 638099

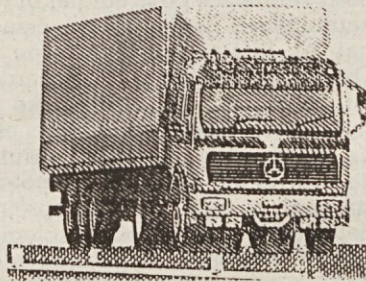
Telex 460689

Zastopnik podjetja
INA v Italiji

- petrokemija
- kemija
- rezervni deli

La Goriziana s.r.l.

ŠPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI

Sedež in uprava
Ul. Duca d'Aosta 180
34170 GORICA
Tel. (0481) 520660-520655

Operativni urad
MMP ŠTANDREŽ
Tel. (0481) 22351/2/3/4/5
Telex: 460107 LAGORI I
Fax: (0481) 520117

Crescendo

Od leta 1909

*uspešno delamo za
vašo rast.*

*V osemdesetih letih
smo z vami zrasli
tudi mi.*

POSOJILNICA OPČINE

Ul. Ricreatorio 2 - Opčine
Trg della Libertà 5 - Trst
Tel. (040) 21491

Banka Alpe Jadran

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

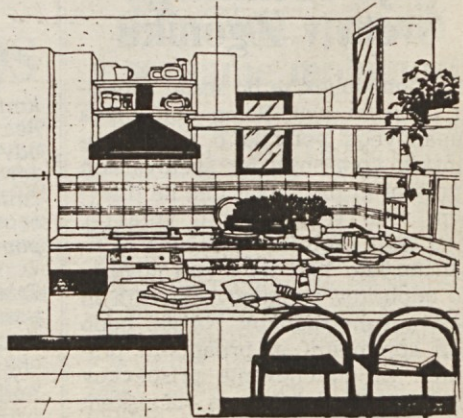
Selva

oprema
za dom

TRŽIČ — UL. VALENTINIS 18 — TEL. 410395

V trgovini **SELVA ARREDAMENTI** v Trziču imajo novo kuhinjsko pohištvo, ki zadovoljuje najzahtevnejše kliente. Izdelano je po najstrožjih merilih, iz najboljših materialov in z najmodernejšo tehnologijo. **SELVA ARREDAMENTI** je stalno na razpolago kupcem pri dobavi pohištva: v lastnih mizarskih delavnicah lahko adaptirajo kate-rokoli pohištvo po naročilu kupca.

Včeraj nov protest delavcev v mestnem središču in obširna razprava v deželnem svetu

Zaprtje škedenjske železarne bi zadalo tržaškemu gospodarstvu nepopravljiv udarec

Zaprtje škedenjske železarne bi za tržaško gospodarstvo pomenilo pravo katastrofo, saj je v njej zaposlenih kar 7 odstotkov celotne tržaške delovne sile, ta odstotek pa naraste celo na 14, če upoštevamo tudi druge dejavnosti, ki so povezane z železarno. Bitka za rešitev škedenjskega obrata torej ni samo stvar delavcev, ki so tam zaposleni, ampak vsega mesta in njegovih političnih, sindikalnih in družbenih sil. Delavci in sindikati se tega dobro zavedajo in so to spet pokazali včeraj z novo protestno manifestacijo pred Deželno in pred sodiščem, ki tačas odloča o nadaljnji usodi obrata, tega pa se očitno zavedajo tudi politične sile, kot je sklepati iz poteka včerajšnje razprave v deželnem svetu o tem zelo perečem problemu.

Razprava v deželni skupščini je potekala na osnovi dveh resolucij: eno je predstavila DSL (podpisniki Poli, Lusa in Padovan), drugo pa predstavniki štirih strank, tako večinskih kot opozicijskih, saj so jo podpisali Donaggio in Vattovani za KD, Tersar za PSI, Gambasini za LpT in Poli in Padovan za DSL. Vse zahtevajo najbolj odločno angažiranje deželne uprave za rešitev škedenjske tovarne.

V uvodnem poročilu je odbornik za industrijo Ferruccio Saro uokviril vprašanje železarne v širši kontekst svetovne krize železarskega sektorja. Lani smo doživeli znaten padec popraševanja, hkrati pa občutno znižanje cen (za okrog 15% letno), ker so se na tržišču pojavili izdelki iz vzhodnih držav, kjer je cena dela znatno nižja.

V takem položaju si je škedenjska železarna že lani nakopala 68 milijard lir pasiva, letos pa je zgubila poprečno štiri milijarde na mesec, tako da se je njen kapital izničil. Za premagovanje krize sta se izoblikovali dve hipotezi: po

Včerajšnji protest delavcev železarne v mestnem središču (Foto Magajna)

prvi naj bi ločili nekatere dejavnosti železarne, po drugi naj bi rekapitalizirali podjetje, pri čemer naj bi Pittinijeva železarna v Osoppo prispevala z 28 milijardami, ILVA pa z 12, medtem ko je tudi Dežela izrazila pripravljenost, da neposredno ali preko Friulie da svoj delež. Toda obe hipotezi sta padli v vodo, ko je skupščina delničarjev v ponedeljek sklenila sprožiti postopek, ki ga predvideva tako imenovani zakon Prodi.

Odkod takšno stališče? Šlo je za vprašanje jamstev, je pojasnil Saro. ILVA je bila pripravljena dati na razpolago 30 milijard za aktiviranje električne centrale, je pa zahtevala od Pittinija, da ji vsoto vrne, ko bi ta dejavnost ne stekla. Tudi glede 12 milijard za rekapitalizacijo je ILVA zahtevala srednjoročno povračilo, in to po eni strani zaradi omejitev, ki jih predvideva EGS na železarskem področju, po drugi strani pa zato,

ker mora ILVA kot javno podjetje podajati račune pred Računskim dvorom. Pittini pa teh jamstev ni dal, je poudaril Saro. Sam odbornik za industrijo je skušal posredovati, toda tako ILVA kot Pittini sta vztrajala pri svojih stališčih.

Zdaj je torej zadeva v rokah sodišča, Saro pa je izrazil prepričanje, da bo ugodilo zahtevi po sproženju postopka po zakonu Prodi, sicer bo likvidacija železarne neizbežna. Po sklepu sodišča pa bo Dežela zahtevala od vlade, naj nemudoma imenuje komisarje. Komisarska uprava bi morala težiti k obnovi delovanja na bolj ekonomičnih osnovah, poleg tega bi zamrznila dolgove do bank. V drugi fazi pa bi upravljanje lahko poverili enemu ali več komisarjem, ali pa novi družbi, ki bi jo ustvarili v ta namen. Saro se je ogrel za drugo rešitev in napovedal, da je Dežela pripravljena preko Friulie vstopiti v novo družbo, »če bodo partnerji zanesljivi«.

Za zaključek je Saro postregel s kratkim razmišljanjem o vlogi državnih udeležb v naši deželi in poudaril, da bi morala država na drugačen, nov način obravnavati odnose z EGS in s Furlanijo-Julijsko krajino, ki jo je padec zidu na Vzhodu prizadel mnogo bolj kot druge krajevne stvarnosti. Po prvotni evforiji, ko je izgledalo, da je Vzhod nekakšen eldorado, se je zdaj pokazalo, da zna biti pravi bumerang: Vzhod namreč izvažajo po zelo nizkih cenah, mnogi deželni operaterji pa že selijo svojo dejavnost v kraje, kjer je delovna sila mnogo cenejša. EGS mora to stvarnost upoštevati, kar mora odločno zahtevati italijanska država, če noče, da bo vsa dežela v nekaj letih povsem deindustrializirana.

Odbornikovemu poročilu je, kot rečeno, sledila dolga razprava, v kateri ni manjkalo polemičnih tonov tako do deželne uprave kot do samega Pittinija, vsi pa so poudarili, da je treba zagotoviti produktivno kontinuiteto, da se ne bi tisoč delavcev znašlo na cesti, tržaško gospodarstvo pa na tleh.

Seja deželnega sveta se je zaključila s soglasno odobritvijo skupnega dokumenta, ki so ga po umiku prej predloženih resolucij podpisali načelniki vseh svetovalskih skupin. Resolucija obvezuje deželni odbor, da poseže pri vladi in ministrstvu za industrijo, naj čim prej imenujeta komisarje, in da preko Friulie sodeluje v novi upravni družbi, ko bi se komisarji odločili za tako rešitev.

Izbruh krize v škedenjski železarni je včeraj odjeknil tudi v poslanski zbornici, kjer je popoldne potekala razprava o stališču italijanske vlade pred sestankom Evropskega sveta v Lizboni. Socialistična poslanka Roberta Breda je Andreottiju zastavila nujno vprašanje o obnašanju finančne družbe ILVA v zvezi z železarno in ga opozorila, da bi zaprtje škedenjskega obrata in izguba tisoč delovnih mest usodno prizadela vso Furlanijo-Julijsko krajino.

Obvestila prejelo 10 poslovnicežev

Sodne preiskave zaradi stečaja družbe Fintour

Tržaško državno pravdnništvo je v teh dneh poslalo sodna obvestila desetim sedanjim in bivšim upraviteljem ter članom nadzornega odbora družbe Fintour, ki je znana predvsem kot lastnica Sesslanskega zaliva ter trgovskega centra Il Giulia v Trstu. Kot je znano, je družba 6. aprila letos šla v stečaj pod težo primankljaja, ki je dosegel 300 milijard lir. Gre za enega največjih finančno-gospodarskih polomov, kar jih beležijo tržaški anali.

Sodna obvestila so med drugimi prejeli nekdanji upravitelj družbe Finsepol in glavni nosilec celotne operacije Quirino Cardarelli, ki od lanskega oktobra živi v Rimu, sedanji upravitelj družbe Fintour Ivano Fari, upravitelj družbe Sicut Agostino Cassarà, upravitelj družbe Nautec in nekdanji voditelj družbe Sintib Mario Stocca ter upravitelj trgovskega centra Il Giulia Donato. Preiskave vodi namesnik državnega pravdnika Antonio De Nicolo, z njim pa sodelujeta še Piervalerio Reinotti in Filippo Gullotta. Kot je v krajši izjavi za tisk povedal sam De Nicolo, preiskave za zdaj zadevajo izključno poslovneže, ki bi s svojim morebitnim nekorektnim ravnanjem lahko zakrivilili stečaj. Tako so mnogi izmed njih v zadnjih dneh doživeli hišne preiskave. De Nicolo pa ni izključil možnosti, da bi se preiskave v bodoče razširile tudi na javne upravitelje. Na muhi naj bi bili predvsem odgovorni pri družbi Morteo Costruzioni skupine IRI, ki se je pri zadevi izpostavila za 140 milijard lir, pa tudi deželne uprave FJK, ki je družbi Fintour prispevala nekaj milijard lir.

Dogovor o pomoči Burla hrvaškim vojnim sirotam

V prostorih tržaške otroške bolnišnice Burlo Garofolo so se v torek sestali predstavniki hrvaških zdravstveno-skrbstenih struktur, bolnišnice Burlo in Dežele Furlanije-Juljske krajine (na sliki). Osnovni namen srečanja je bilo nudenje pomoči hrvaškim zdravstvenim organom za oskrbo otrok, ki jih je prizadela vojna v bivši Jugoslaviji.

Tako predstavniki tržaške otroške bolnišnice kot zastopnik deželnega odbornika za zdravstvo so hrvaškim kolegom zagotovili čimhitrejšo pomoč, domenili pa so se tudi za tehnično-znanstveno sodelovanje med tržaškim Burlom in zagrebško otroško bolnišnico JZZMID. Predstavniki Dežele je tudi potrdil zanimanje deželne uprave za sprejem hrvaških otrok v naši deželi, obljubil pa je tudi pošiljanje zdravil in drugega zdravstvenega materiala na Hrvaško.

V ponedeljek seja občinskega sveta v Zgoniku

V ponedeljek se bo sestal zgoniški občinski svet. Poleg običajnega županovega poročila o raznih občinskih vprašanjih ter svetovalskih vprašanj in priporočil ima na dnevnem redu več upravnih vprašanj, med temi odobritev obračuna za finančno leto 1991 ter s tem povezano odobritev seznamov aktivnih in pasivnih preostankov. Na seji bodo tudi spremenili in prilagodili pravilnik za dodeljevanje prispevkov društvom, ki delujejo na občinskem ozemlju. Začetek seje ob 20.30.

V nedokončanem združnem domu v Gropadi jutri dobrodelni koncert Tržaškega okteta

Veliki cilj pridnih gropajskih odbornikov, da si v kratkem zgradijo lastne prostore, ni popolnoma uspel. Res je stavba že pod streho, od časa do časa se tu odvijajo razne prireditve, ki pa imajo grenak priokus, saj je združni dom nedokončan. Zmanjkalo je finančnih sredstev, zmanjkalo je moči, zmanjkalo je tudi začelnega poleta. Pristojne oblasti, ki so nam obljubile pomoč, so na vse naše pozive gluhe.

To hudo krizo je pa dobro razumel naš priljubljeni Tržaški oktet, ki se je ponudil, da nam ob koncu sezone postreže z dobrodelnim koncertom. Presenečeni in vidno zadovoljni smo njihovo ponudbo sprejeli. Tržaški oktet bo imel svoj nastop v prostorih združnega doma v Gropadi jutri ob 20.30.

Zato so prav vsi Gropajci vabljeni, da se koncerta polnoštevilno udeležijo, da popolnoma napolnijo dvo-

rano, da se tako zahvalimo oktetu. Seveda so vabljeni tudi drugi ljubitelji lepega petja, ki si ob tej priliki lahko ogledajo naše prostore. Izkupiček koncerta bo namenjen za dograditev in opremo doma.

Zahvaljujemo se tu oktetu za njihovo ponudbo in vnaprej tudi vsem, ki se boste koncerta udeležili.

Bralce pa bi radi tudi spomnili, da je v združenem domu (v mali dvorani) še vedno odprta razstava, ki jo je pripravila mladinska sekcija Skale. Tu se s svojimi likovnimi deli predstavljajo domači umetniki Radivoj De Giorgi, Dario Berce, Darka Milkovič, Megi Uršič Kalc, Katerina Kalc in Martin Grgič, ki je na svojstven način s sladkorjem pričaral pravo kraško hišo. Razstava je odprta v večernih urah.

Pripravljalni odbor KD Skala

Zdravniki v sporu z Rdečim križem zaradi nespoštovanja poklicnih tarif

Obstaja nevarnost, da bi od začetka prihodnjega meseca tržaški Rdeči križ ostal brez zdravniškega osebja. Pokrajinski svet zdravniške zbornice bi namreč na seji, ki je že sklicana za 2. julij, lahko sklenil, da formalno opozori zdravnike, ki so v delovnem razmerju s tržaškim Rdečim križem, naj ne opravljajo več svojega poklicnega dela za to ustanovo, razen če bi le-ta ne pristala, da jih plača po predvidenih tarifah.

Tako je bilo rečeno na tiskovni konferenci, ki jo je včeraj priredilo na svojem sedežu na Goldonijevem trgu v Trstu pokrajinsko vodstvo zdravniške zbornice. Srečanja s časnikarji so se udeležili predsednik Giuseppe Parlato, podpredsednik Euro Ponte, tajnik Aureliano Vascotto, blagajnik Andrea Vuga ter svetovalec Piero de Favento in Paolo Gustini. Že njihova številna in kvalificirana prisotnost dokazuje, da gre za zadevo, ki jo stanovski predstavniki tržaških zdravnikov jemljejo nad vse resno in pri kateri ne nameravajo popuščati.

Celotna zadeva se vleče že pol-drugo leto. Na dan je namreč prišla lanskega februarja, ko je tržaško vodstvo Rdečega križa odslovilo

od službe zdravnika Igorja Zadnika in Rito Leprini brez vsake formalne utemeljitve, dejansko pa zato, ker sta nekoliko odločneje kot svoji delovni kolegi zahtevala, naj tržaško vodstvo Rdečega križa spoštuje zdravniške poklicne tarife in s tem tudi njihovo poklicno dostojanstvo. Stvar bo postala nekoliko bolj razumljiva, če povemo, da zdravniki, ki delajo za tržaški Rdeči križ, zdaj prejemajo po 13 tisoč lir na uro za dnevno službo ter po 16 tisoč lir na uro za nočno službo, in še to bruto dohodka. Poleg tega

velja pristaviti, da je vseh 13 zdravnikov, ki trenutno dela za to ustanovo, bilo sprejetih z zgolj ustnim dogovorom. To je milo rečeno začudenja vredno, pa čeprav gre za delo, ki so ga doslej zdravniki večinoma opravljali poleg svoje redne zaposlitve v bolnicah in drugih javnih ustanovah ali v privatni praksi. (Stvar je v zadnjih časih tudi iz tega ozira postala nekoliko bolj zapletena sprčo dejstva, da zdravniki po novih normah ne smejo opravljati dvojnega dela.)

V kakšnih razmerah delajo zdravniki pri tržaškem Rdečem križu, je pokrajinsko vodstvo zdravniške zbornice zvedelo šele potem, ko sta se nanj pritožila odslovljena zdravnika Zadnik in Leprinijeva. Poudariti velja, da je prvi specializiran anesteziist, druga pa specializirana kardiologinja, in da oba uživata ugled v svojih poklicnih krogih. Predsednik zbornice Parlato je po raznih pisnih in ustnih posegih lanskega novembra dosegel s predsednikom deželnega odbora Rdečega križa Giuliom Gallom dogovor, po katerem naj bi s 1. januarjem letos plačali zdravnike po 22 tisoč lir za dnevno uro oziroma po 25 tisoč lir za nočno uro, a iz tega ni bilo nič. Potem se so dogovorili, naj bi nove tarife začele veljati s 1. junijem letos. A spet nič. In tako je zdaj tržaška zdravniška zbornica zagrozila, da bo po 2. juliju svoje člane, ki delajo pri Rdečem križu, formalno opozorila, naj ne delajo, razen če ne bo Rdeči križ končno spoštoval dane besede in še prej veljavne zakone.

● Časnikarsko združenje in Zveza kronistov sta se pismeno zahvalila občinskemu komisarju Ravalliju zaradi dobrega delovanja občinskega tiskovnega urada ob priliki zadnjih upravnih volitev. To je časnikarjem omogočilo, da so imeli pravočasno na razpolago vse rezultate in bili tako olajšani pri svojem delu.

Jutri se pod predsedstvom Rinaldija (KD) prvič sestane občinski svet Po neverjetnem dogajanju na Pokrajini dogovor o novih odborih še zelo daleč

Tržaški pokrajinski svet, ki je ob svojem nastopu pokazal predvsem svojo desničarsko-šovinistično lice, se bo sestal šele 6. julija, s čemer je jasno prišla do izraza »zadrega« glede sestavljanja zaveznistev. Do dogovorov med strankami na tržaški — tako občinski kot pokrajinski ravni — še ni prišlo, tako da po vsej verjetnosti glede tega niti na petkovi, prvi seji občinskega sveta očitnih znakov o »razjasnitvi« odnosov med strankami prejšnje večine še ne bo. Nedvomno pa bo spet odmevalo vprašanje uporabe slovenskega jezika, ki ga je že napovedal novoizvoljni svetovalec SSk Samo Pahor, vendar pa center in desnica, ki sta v torek zvečer grobo nasprotovala slovenskemu posegu pokrajinskega svetovalca SKP Stojana Spetiča, veliko bolj »zaupata« predstavniku KD Dariu Rinaldiju, ki bo kot starejši svetovalec vodil prvo zasedanje tržaškega občinskega sveta, kot pa po splošni oceni nespretnemu Ferrucci Klingendrathu (Severna liga), ki v pravilnikih in zakonih ni ravno doma. Že na uvodnem srečanju predstavnikov skupin je namreč Rinaldi, ki so ga med tem imenovali za načelnika svetovalske skupine KD, podčul Sama Pahorja, kako se mora kot javen funkcionar obnašati. Enakega mnenja je izredni občinski komisar Ravallii, ki je svetovalki Demokratične zveze Anamariji Kalc že uradno sporočil, da kot izvoljena predstavnica, pa čeprav pripada »priznani manjšini«, nima pravice, da bi v občinskem svetu govorila v slovenskem jeziku.

Vsekakor pa se v občinskem svetu ne sme ponoviti sramotna predstava, do katere je prišlo v

pokrajinskem: tako je med drugim v tiskovni noti zapisal svetovalec Zelenih smejočega se sonca Paola Ghersine, ki se je zelo kritično izrazil o vseh, ki dopuščajo, da do takih scen sploh pride. Zato Ghersina poziva Rinaldija, ki bo predsedoval jutrišnji občinski seji, naj se aktivno zavzame, da ne bo v svetu prišlo do dejanj nasilja; istočasno se obrača na prefekta in kvestorja, naj preprečita, da ne bi ozračje nasilja od zunaj zajelo oba sveta; in končno poziva vse svetovalce, naj se pred začetkom jutrišnje seje javno izrečejo o zavračanju nasilja.

V zvezi s potekom prve pokrajinske seje je več svetovalskih skupin izdalo posebne tiskovne note, v katerih pa ob » aferi Spetič« izrekajo veliko zaskrbljenost zaradi političnega, predvsem pa gospodarskega položaja na Tržaškem, posebno pozornost pa so namenili Škedenjski železnici.

Skoraj izključno o tem vprašanju je po torkovem zasedanju govoril načelnik svetovalske skupine KD Manfredi Poillucci, ki se je istočasno zavzel za »ovrednotenje vloge Pokrajine«. Težkemu položaju tržaškega gospodarstva je skoraj v celoti namenjen dokument, ki ga je izdelal načelnik svetovalske skupine PSI v pokrajinskem svetu Dario Crozzoli: tekst, v katerem poziva k čimprejšnji sestavi novega odbora, namerava na naslednjih zasedanjih predstaviti v obliki resolucije.

Zaradi izredno zaskrbljujočega položaja škedenjskega obrata bi morali o železnari razpravljati že na prvi seji, pa čeprav tega vprašanja ni bilo na dnevnem redu: takšno je stališče svetovalske skupine Demokratične zve-

ze, ki istočasno meni, da je pokrajinski svet na novo pot stopil s povsem napačno nogo. Pokrajinski svetovalci, pravi nota, Spetičeve resolucije niso mogli ne slišati ne prečitati, istočasno pa je bliskovit zaključek seje preprečil, da bi svet lahko sploh razpravljal o hudih gospodarskih vprašanjih.

»Stvar sama na sebi meče tudi temno luč na delovanje sveta in na tiste politične sile, ki se imajo za demokratične, pa v resnici niso in so padle že na prvem izpitu,« med drugim v zvezi s torkovo sejo pokrajinskega sveta ugotavlja predstavnik SSk Ivan Peterlin, »tu kajpak mislim na zadržanje KD, dela PSI stranke in Severne lige«.

»Izkušnja prve seje je dokazala,« je bil veliko neposrednejši v svoji izjavi Stojan Spetič (SKP), »da je KD že pozabila papeževe pozive in njegov vzvišeni nauk, ker se ji je zdelo potrebno igrati drugo violino zraven fašistov.« V noti je Spetič kritičen tudi do nekdanjega predsednika Crozzolija (PSI), medtem ko je zadržanje drugega socialističnega predstavnika Caldija ocenil za veliko doslednejše. O Severni ligi, je zapisal Spetič, ni vredno izgubljati veliko besed, podčrtati pa velja šovinistično nastrojenost predsedujočega Klingendratha, medtem ko »slovenska« predstavnica Eva Gruden ni vedela, kaj naj stori. V noti pa Spetič v imenu SKP še poudarja, da je stranka pripravljena »podpreti ljudi in sile, ki bi se zavzeli za enotno obrambo tržaških zmogljivosti in zaposlitvene ravni, kakor tudi programa doslednega spodbujanja kultura sožitja in enakopravnosti med tu živčima narodom.«

S pogledom tudi v Slovenijo in Hrvaško Premogovno-jeklarska skupnost odkrila Trst

»Za Trst smo se odločili deloma zato, ker ga naša skupnost praktično ni poznala, deloma pa zaradi tega, ker nam pomeni okno na vzhod.« To nam je povedal dr. Mario Cimenti, podpredsednik premogovnega sektorja pri družbi Agip in trenutni (enoletni) predsednik posvetovalnega odbora Evropske skupnosti za premog in jeklo - ECSC, ko nam je včeraj predstavil redno letno skupščino tega odbora, ki bo danes in jutri v Kongresnem centru Pomorske postaje v Trstu.

Posvetovalni odbor se sestaja redno štirikrat v letu in daje neobvezujoča, a tudi obvezujoča mnenja o najrazličnejših problemih v zvezi s premogovno-jeklarskim sektorjem, več dela pa ima zlasti dandanes, ko je to strateško področje v krizi kljub temu, da so proizvodni sistem pred petimi leti racionalizirali in oklestili za 20 milijonov ton. Zaradi krize so imeli v začetku tega meseca izredno zasedanje, ki je izzvenelo v poziv vodstvu ECSC, naj zaradi dramatičnosti konjunkturalnega stanja (cene so zdaj na primer nižje kot pred dvema letoma) smotno poseže s finančnimi injekcijami zlasti na raziskovalnem področju. To velja posebno za premogovno proizvodnjo, kjer

igrajo novi tehnološki procesi izjemno važno vlogo pri varovanju okolja pred onasneževanjem.

Krizo v krizi pa predstavlja škedenjska železnica: medtem ko je delavstvo bučno demonstriralo na Oberdanovem trgu, nam je dr. Cimenti zagotavljal, da bodo ta problem vzeli v pretres tudi na skupščini posvetovalnega odbora ECSC in zavzeli ustrezno stališče ter ga predočili vodstvu Skupnosti, češ, vidite, tudi Trst je jasno znamenje negativnega trenda na premogovno-jeklarskem področju. Trst, torej, in okno na vzhod. Evropska skupnost za premog in jeklo, ki je nastala 18. februarja 1951, je že sklenila sporazume o sodelovanju s Češkoslovaško, Poljsko in Madžarsko, sicer glede izmenjave izkustev in znanja. Zdej se pa seveda močno zanima za novi državni stvarnosti v bivši Jugoslaviji - Slovenijo in Hrvaško, torej za območji tik onstran meje. (Mimogrede: danes pride na skupščino slovenski minister za industrijo Dušan Šešok.) Tudi z njima želi navezati obojestransko koristne stike in v ta namen bo sedaj posvetovalni odbor svetovalne posebne finančne posege za tehnološko posodobitev ondodnih struktur. (fdg)

Občni zbor bančne sekcije SDGZ

Sinoči je bil v Nabrežini 7. občni zbor deželne bančne sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Iz predsedniškega in blagajniškega poročila je prišlo do izraza, da je dosegla šesterica naših denarnih zavodov dobre poslovne uspehe in da bistveno prispeva k rasti slovenskega gospodarstva, pa tudi kulturnih, športnih in drugih dejavnosti, da pa je potrebno spriči novih neugodnih mednarodno gospodarskih razmer in zaostrovanja konkurence čimbolj poglobiti sodelovanje med njimi in to mimo pravno-statutarnih sprememb. Potrebno je oblikovati novo, skupno strategijo v širšem, mednarodnem prostoru. Potrebna je, skratka, daljnosežnejša vizija zamejskega bančništva, kakor je bilo poudarjeno tudi v poglavljeni razpravi. O občnem zboru bomo obširneje še poročali.

Kalčeva: Zakaj v občinskem svetu ne bom govorila v slovenščini

Tržaška občinska svetovalka Anamarija Kalc (Demokratična zveza) nam je poslala stališče-razmišljanje, v katerem je želela obrazložiti, zakaj jutri na prvi seji občinskega sveta ne namerava spregovoriti v slovenščini. Tekst objavljamo v prevodu in v strnjeni obliki.

»Sklenila sem, da na petkovi seji občinskega sveta ne bom posegla v slovenščini. Ker pa menim, da moja odločitev ni samo zasebnega pomena, temveč gre za javno in politično dejanje, želim predočiti razloge za takšno odločitev.

Zelo verjetno Trst doživlja eno svojih najglobljih kriz in to z vseh vidikov. Ravnodušnost, s katero Trst doživlja vojno, ki se praktično odvija za njegovim hrbtom, ravnodušnost, ki ga načne samo strah, da ne bi moral sprejeti ljudi, ki bežijo pred lakoto, pred smrtjo, pred obupom, je zelo jasen pokazatelj, nad katerim bi se morali zamisliti vsi, ki o sebi pravijo, da so demokrati in da se zavzemajo za novo Evropo.

V tem okviru se je treba danes soočiti z vprašanjem medetničnih odnosov v tem mestu. Slovenci so v preteklosti in še danes živijo v Trstu. To je dejstvo, ki ga nihče ne more zbrisati ali zanikati, vprašanje pa je, če je lahko ta prisotnost javno razpoznavna, ali pa če se mora odvijati izključno v zasebnosti. Odgovor na to vprašanje ni zanemarljivega pomena, kajti vsako manjšinsko skupnost preganja ključno vprašanje fiziološke asimilacije. Ta trend je mogoče pospeševati ali zavirati (Kalčeva nato analizira nekaj dejavnikov).

In zato je treba v pravni državi odnose z etnično manjšino jasno urediti z zakoni in preciznimi določili. V demokratični državi morajo nadalje zakoni in določila vsebovati zaščitna načela, zato da ne bi bil naravni proces asimilacije samo čimbolj omejen.

Zaradi zakonske praznine prihaja do neverjetnih zlorab, ki dan za dnem spodkopujejo sožitje med

različnimi narodi in to s strani tistih, ki vneto iščejo spore, konfliktke, sovraženike. To je današnje ozračje Trsta, ki mu je lahko usodno. Gospodarska kriza, ki ne dela razlik med italijanskimi in slovenskimi delavci, terja, da bi strnili vrste.

Zaradi vseh teh razlogov se bom jutri odpovedala pravici, da bi svobodno in javno spregovorila v svojem jeziku. Odpovedujem pa se iz prepričanja, da se te moje pravice ne sme ne zlorabljati ne smešiti s hrupom in prepiri.

Zahtevala pa bom, da se tržaški občinski svet že na prvem zasedanju izreče o tem vprašanju: ali se namerava zavzeti, da bi Slovincem, ki živijo v tej deželi, končno priznali narodnostne pravice. Skratka tržaški občinski svet bo moral povedati, če se namerava zavzeti, da bi na vsedravnih ravni sprejeli zakon, na osnovi katerega bi lahko Slovenci tudi v javnosti postali polnopravni državljani in postali razpoznaven del tržaške družbe, katere sestavni del so; ali pa si (svet) namerava prevzeti odgovornost, da se do zadnjega zoperstavi uresničitvi zamisli o pravni državi, ki jo predvideva italijanska ustava.

SSk: Pahor ni »v sporu« s tržaško občinsko upravo

Teze neofašističnih predstavnikov, da Samo Pahor ne more sedeti v tržaškem občinskem svetu, ker je med njim in Občino prišlo do »interesnega spora«, je popolnoma neosnovana. Tako v posebni noti izjavlja tiskovni urad svetovalske skupine SSk v tržaškem občinskem svetu, ki se je o vprašanju posvetoval s pravnimi izvedenci. Duh zakona, na katerega se sklicujejo predstavniki MSI in ki govori o »interesnih sporih med upravo in upravljalcem«, nikakor ni kršen — trdi tiskovni urad svetovalske skupine SSk — ker Samo Pahor ni nikoli osporoval ne plačilu ne zneskom zahtevanih vsot, temveč se je njegov protest nanašal na oblikovno plat notifikacije, ki je bila napisana izključno v italijanskem jeziku. S tem pa je bila po mnenju Pahorja kršena ustavna pravica o jezikovni enakopravnosti, istočasno pa bi morali, je še izjavil Pahor, tudi v teh uradnih aktih spoštovati državne zakone. Ker pa so predstavniki MSI-DN izrazili grožnjo, da bodo s silo nastopili, če bi Samo Pahor — kot je bil napovedal — na prvi seji tržaškega občinskega sprožil razpravo o uporabi slovenščine s strani slovenskih svetovalcev, je novoizvoljeni občinski svetovalec povzel nekaj ukrepov. Tako je s posebnim dopisom obvestil in opozoril predsednika republike, predsednika italijanske vlade, ministra za notranje in za zunanje zadeve, tržaškega prefekta, tržaškega kvestorja, starejšega svetovalca občinskega sveta (ki bo predsedoval petkovi seji), isti dokument pa je v vednost poslal še predsedniku Portugalske, ki predseduje Svetu Evropskih skupnosti, in ga predsednikoma slovenske republike in vlade. Dodatno pa se je zaščitil s prijavo sodnim oblastem predstavnikov MSI-DN zaradi javno izraženih groženj na njegov račun.

V začetku septembra v parku Finžgarjevega doma na Opčinah »Drago mladih« bodo ponovili tudi letos

Po uspehu lanske prve izdaje Drage mladih so se prireditelji odločili, da to pobudo ponovijo tudi letos v prepričanju, da so tovrstne kulturne prireditve koristne in da si jih mladina želi. Letošnji Drago mladih na temo »Med kariero in domom« organizira Medškofijski odbor za študente. Srečanje bo potekalo od 2. do 4. septembra v parku Finžgarjevega doma na Opčinah.

Cena udeležbe vseh dni bo javljena kasneje, v informacijo: znašala bo okoli 20.000 STL v tolarški protivrednosti in se plača na kraju samem. Informacije in prijave: Medškofijski odbor za študente, Jurčičev trg 2, Ljubljana, tel. 211 - 136 in 223 - 864; Slovenska prosveta, ul. Donizetti 3, tel. 370 - 846.

Začetek Drage mladih sega v lansko leto, ko je od

28. do 30. avgusta potekala v parku Finžgarjevega doma na Opčinah. Pripravili so jo mladi s Tržaškega in je privabila lepo število mladih iz zamejstva. Slovenije in zdomstva. Udeleženci so si bili ob koncu edini v ugotovitvi, da so takšna srečanja potrebna, saj se po eni strani vzpostavijo stiki in postavijo temelji za prijateljstvo med sovrstniki z Goriškega, Koroške, Tržaškega, iz Slovenije in tudi zdomstva, po drugi strani pa takšno srečanje želi dati mlademu človeku informacije, ki bi bile koristne za njegovo kulturno in politično formacijo, ko želi biti aktivno vključen v gradnjo nove demokratične družbe. To torej pomeni aktualno, konkretno tematiko, skupno življenje in diskusije ter družabnost - skratka živhano in originalno srečanje.

Zanimivo zasedanje o ostarelih v Trstu

Ostareli v Trstu: emarginiranci ali polnopravni meščani — tako se glasi naslov srečanja, ki ga prireja patronat ACLI Furlanije-Julijske krajine in sejni dvorani tržaške trgovinske zbornice v Ul. S Nicolò 5. Organizator je v uvodni premisi omenil, da ostareli niso vprašanje zase, pač pa gre v njihovem primeru za točno določen življenjski stan. Zato so problemi ostarelih dejansko problemi vseh, saj jih ni mogoče omejiti zgolj na ostarele same.

Srečanje bo uvedel vsedravnji podpredsednik patronata ACLI Domenico Lucà. Za njim bo podpredsednica tržaške ACLI Annamaria Barbo spregovorila o odnosu med potrebami, pravicami in delom socio-sanitarnih servisov na teritoriju.

Zaživela tržaška sekcija zbornice za Češkolovaško

Z izvolitvijo Franca Valta za predsednika ter Gropaiza in Azzarita za podpredsednika je tržaška sekcija Italijanske trgovinske zbornice za Češkoslovaško postala operativna. Umestitvenega zasedanja se je udeležil tudi predsednik tržaške trgovinske zbornice Giorgio Tombesi, ki je izrazil vso podporo novostanovljeni sekciji. Seveda pa so na zasedanju tudi podčrtali, da bo za dokončno ureditev delovanja sekcije treba počakati na dokončno politično ureditev Češke in Slovaške, ki sta stopili, kot znano, na pot medsebojne osamosvojitve. Delegacija tržaške sekcije Italijanske trgovinske zbornice za Češkoslovaško namerava vsekakor jeseni obiskati Prago in Brno za navezavo stvarnih poslovnih stikov, že 24. septembra pa se bo sekcija zbrala na plenarnem zasedanju, da bi preučila razvoj dogodkov.

Jutri sindikalna skupščina vpisanih v sezname mobilnosti

Pokrajinska tajništva sindikalne zveze CGIL, CISL, UIL so sklicale za jutri, 26. junija, ob 16. uri na sedežu CISL v Trstu (Ul. S. Spiridione 7) skupščino zaposlenih delav in delavcev, ki so bili vpisani v sezname mobilnosti. Na skupščino so vabljeni prizadeti bivši uslužbenci podjetij tržaških podjetij v krizi Iret, Don Baxter, Stock, Tržaške ladjedelnice, Trieste automobili, Založništva tržaškega tiska, Fintour in Sicat.

Kljub slabemu vremenu kresovi vendarle zagoreli

Kresna noč, ki ima svojo moč, kot pravijo stari ljudje, je zažvela v naših krajih tako, kot da ne bi bilo slabega vremena in dežja. Kresovi se sicer ponekod niso vžgali, drugje so se organizatorji mučili, pa so le zagoreli, toda ta stara navada in običaj le nista šla v pozabo.

Najbolj slovesno je bilo seveda pri Sv. Ivanu, kjer gre za praznovanje patrona in za spoštovanje tistih starih običajev, ki so leta in leta spremljali to noč.

V torek se je kar veliko Svetoivančanov podalo k stari cerkvi na vrhu svetoivanskega hriba, ki so jo pred časom obnovili, ki pa čaka še nadaljnih popravil. V tej sugestivni majhni, a zelo lepi in akustični cerkvi, je okrog polnoči stekla maša z vsemi verskimi obredi, ki so bili včasih v navadi na to noč.

Včeraj je bilo pri Sv. Ivanu skupno praznovanje vaškega patrona, medtem ko bo v nedeljo slo-

vesna evharistična procesija, pri kateri so vsa leta sodelovale tudi svetoivanske narodne noše.

Kresovanje je bilo v torek zvečer tudi na Pikelcu na Opčinah (na sliki - foto Križmančič). Organizator je bil Sklad Mitja Čuk. Vse do zadnjega niso organizatorji vedeli, če naj kres prižgejo, ali prireditev odložijo. Pa je dež le toliko pojenjal, da so se ob velikem kresu zbrali mladi skavti, pa tudi drugi mladi, ki so se s plesom in petjem ter skakanjem preko ognja spomnili tega starega slovenskega običaja. Sodelovala je tudi pevska skupina »Stu ledi«, ki je, ob spremljavi harmonikarja Marjana Spetiča, zaigrala in zaplesala vrsto starih slovenskih pesmi in plesov.

Organizatorji so poskrbeli tudi za prigrizek in dobro vino in tako je steklo praznovanje v najlepšem redu.

NEVA LUKEŠ

gledališča

FESTIVAL OPERETE ROSSETTI

Jutri, 26. t. m., ob 20.30 tretja predstava operete Giuseppeja Pietrija ADDIO, GIOVINEZZA. Dirigent Guerrino Gruber, režija Mario Licalsi.

Ponovitev v nedeljo ob 18. uri. Prodaja vstopnic pri blagajni Festivala na trgu Unità (tel. 367816 - 369485) od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

V soboto ob 20.30 premiera Stolzove operete PARATA DI PRIMAVERA. Dirigent Albert Eschwe, režiser Filippo Crivelli. V torek ob 20.30 druga predstava.

Avditorij Muzeja Revoltella

V ponedeljek ob 17. uri bo v dvorani Avditorija Muzeja Revoltella Elio Pandolfi predstavil antologijo najbolj znanih glasbenih filmov Marike Röck. Vstop z vabilom, ki je na razpolago pri blagajni Festivala (Trg Unità) od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

koncerti

Gledališki in glasbeni laboratorij
Jutri, 26. t. m., ob 15. uri bo v tržaškem zaporu nastop gojencev-zapornikov gledališkega in glasbenega tečaja, ki so ga vodili Velemir Teatro, Zadruga La Collina in Glasbena šola Musica 55 v sodelovanju z Deželnim odborništvom za skrbstvo. Tečaj sta vodila igravec Claudio Misculin in psihologinja Angelina Pianca Zadruga La Collina in gledališča Velemir.

BBC Club

Nocoj ob 22. uri bo v BBC klubu v Ul. Donata nastopil TRŽAŠKI JAZZ KVAR-TET.

Rumena hiša

Nocoj ob 21. uri bo v Rumeni hiši na Furlanski cesti nastopila s svojo skupino pevka ALBA MARIA.

Grad sv. Justa

V sredo, 1. julija, ob 21. uri bo na sporedu koncert ameriške skupine SCREAMING TREES.

Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

Moški pevski zbor Vasilij Mirk Prosek-Kontovel priredi v soboto, 27. t. m., ob 20.30 celovečerni koncert v Kulturnem domu na Proseku.

Objavljene lestvice za letne supvence

Na Šolskem skrbništvu, ul. Cumano 2, so bile 22. junija objavljene začasne pokrajinske lestvice prosilcev za letne supvence na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah na Tržaškem za šolska leta 1992/93, 1993/94 in 1994/95. Lestvice so na ogled tudi na Znanstvenem liceju Prešeren.

Zainteresiranci imajo pet dni časa od objave za morebitne pritožbe in pripombe v zvezi s položajem v lestvicah.

Dokončne lestvice bodo objavljene 20. julija.

razstave

V TK galeriji je na ogled razstava DEMETRIJA CEJA.

V Galeriji Juliet v Ul. Madonna del Mare 6 razstavlja do 30. t. m. LUIGI MANGONE. Urnik: vsak torek od 18. do 21. ure ali po domeni.

V Galeriji Le Cavera v Ul. S. Francesco 51/A je do 27. junija na ogled razstava GUIDA ANTONIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Sklad Mitje Čuka vabi na razstavo likovnih in ročnih del gojencev vzgojno-zaposlitvenih centrov "E. Vatovec" iz Sežane in Sklada Mitje Čuka iz Opčin, ki je na ogled v Mali galeriji v Sežani.

Na gradu sv. Justa - Bastione fiorito je na ogled razstava GIBERTA SEVERIJA.

V galeriji Torbandena in v gledališču Miela razstavlja svoja novejša dela slikar ŽIVKO MARUŠIČ.

V kavarni Caffè degli speccchi je na ogled razstava kraških pokrajinskih slikarke LILI LUPIERI. Razstava bo odprta do 13. septembra.

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

V razstavnih dvorani Turistične ustanove v Ul. S. Nicolò, 20 (III. nad.) je odprta razstava akvarelov PETRA REHARJA. Razstava bo na ogled do 30. t. m., od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure.

V galeriji Studio Arte 3 v Ul. dell'Annunziata 6/b je odprta razstava LUCIANA CELLIJA.

V razstavnih dvorani Turistične ustanove v Sesljanu razstavlja do 30. t. m. slikar RAFFAELE PELLIZZARI. Urnik ogleda: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 16. do 19. ure ter ob sobotah od 9. do 13. ure, ob praznikih zaprto.

Čedad - V prostorih Tržaške kreditne banke razstavlja do 31. julija svoja dela kipar EROS VALENTE.

V kraški hiši v Devinu je do 5. julija odprta razstava čipk, ki jo organizira Šola čipk iz Gorice v sodelovanju z občino Devin-Nabrežina, Kulturnim združenjem Devin in Turistično ustanovo iz Trsta. Urnik: ob delavnikih od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 21.00; ob nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 14.30 do 21.00.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Sergej Verč - Boris Kobal

IME MU BO JUST

Režija Sergej Verč

Igrata POLONA VETRIH in BORIS KOBAL

Predstavi na prostem:

v nedeljo, 28. junija, ob 21. uri v Mačkollah - Borov gozdiček

v ponedeljek, 29. junija, ob 21. uri v Trebčah - Ljudski dom

KD Skala

prireja

celovečerni koncert tržaškega okteta

v Gospodarski zadrugi v Gropadi, jutri, 26. t. m., ob 20.30.

Vabljeni!

SLOVENSKA SKUPNOST

prireja

za kandidate in člane pokrajinskega sveta

DRUŽABNO SREČANJE na Miličevi domačiji v Zagradcu danes, 25. t. m., ob 20.30.

Vabljeni!

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 25. junija 1992

VILJEM

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.58
- Dolžina dneva 15.41 - Luna vzide ob 1.12 in zatone ob 15.41.

Jutri, PETEK, 26. junija 1992

DAN DRŽ.R. SLOV.

PLIMOVANJE DANES: ob 1.24 najnižja -29 cm, ob 7.46 najvišja -1 cm, ob 11.16 najnižja -7 cm, ob 18.23 najvišja 38 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,1 stopinje, zračni tlak 1011,3 mb raste, veter 4 km na ur vzhodni, vlaga 66-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Cristian Caravello, Davide Di Gennaro, Federico Ugrin, Denis Zupin, Federico Corbatti, Gabriele De Braco.

UMRLI SO: 85-letna Elda Quaiatti, 70-letna Cecilie Guarashi, 80-letna Agnese Salvatore, 79-letna Vanda Gaggianelli, 76-letna Maria Sferco, 61-letni Sergio Fonda.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do nedelje, 28. junija 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Flavio 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Giulia 1, Ul. Flavio 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Giulia 1 (tel. 635368).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL

NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

24. 6. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1182,50	1155.—
Nemška marka	757,35	748.—
Francoski frank	224,86	221.—
Holandski florint ...	672,24	662.—
Belgijski frank	36,787	35,50
Funt sterling	2207,05	2190.—
Irski sterling	2023,35	1990.—
Danska krona	196,91	192.—
Grška dramma	6,247	5,50
Kanadski dolar	986.—	950.—
Japonski jen	9,301	9,10

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Švicarski frank	837,27	828.—
Avstrijski šiling	107,58	106.—
Norveška krona	193,56	191.—
Švedska krona	209,60	206.—
Portugalski eskudo .	9,114	8.—
Španska peseta	12,007	11,30
Avstralski dolar	884,40	850.—
Jugoslov. dinar	—	—
ECU	1552,20	—
Slovenski tolar	—	14,25
Hrvaški dinar	—	4,50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

razna obvestila

ZSKD, Društvo zamejskih likovnikov in Združenje Lupusinfabula prireajo XXII. likovno kolonijo mladih v Sesljanu od 24. do 29. avgusta letos. Informacije in prijave ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. (040) 635626 (vsak dan razen ob sobotah).

Glasbena matica sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 29. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na sedežu Glasbene matice v Ul. R. Manna 29. Dnevni red: otvoritev in izvolitev delovnega predststva, poročila, razprava, razrešitev starega in volitve novega odbora, razno.

V kolonijo v Comegliansu bodo otroci odgovorili 13. julija. Navodila za odhod dobite na sedežu Slovenske Vincencijeve konference v Trstu, Ul. S. Nicolò 31, 2. nadst., še jutri, 26. t. m., od 17. do 19. ure osebno ali po telefonu na št. 638762; v večernih urah pa na št. 43194.

Za 12. mladinski raziskovalni tabor »Bardo 92« se dijaki in univerzitetni študentje lahko prijavijo pri: NSK v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20/1, Odseku za zgodovino v Trstu, Ul. Petronio 4 in Slovenski ljudski knjižnici D. Feigla v Gorici, Ul. Croce 3.

ŠD Vesna prireja VAŠKO ŠAGRO 27., 28. in 29. junija v kriškem Ljudskem domu.

ŠD Gaja organizira od 27. junija do 5. julija na športnem objektu na Padričah »Sport in zabavo«.

Prosvetno društvo Slovenec se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspehu 22. praznika vina in jih vabi na zaključno družabnost, ki bo jutri, 26. t. m., ob 21. uri v Hribenci.

SKD Grad - Rabota v Badalučki - V soboto, 27. t. m., od 9. ure dalje bomo v sodelovanju s skupino prostovoljcev za civilno zaščito Nord-Est in Občine Trst izpraznili star vodnjak in uredili okolje. Sodeluje Jamarsko društvo Adriatica. Vabimo člane, navdušence in radovedneže.

Združenje prijateljev Podlonjerja in Pro Loco od Sv. Ivana prirejata v sklopu RAJONSKEGA PRAZNIKA, ki se bo nadaljeval do 29. t. m. v Ljudskem domu v Podlonjerju 1. tržaško revijo godb. Nastopili bodo ob 20.30 danes Salezijanska godba, jutri godba »Bersagliaria«, v soboto godba Vecia Trieste, v nedeljo skupina Arcobaleno in v ponedeljek godba Naselja sv. Sergija. Vsak večer ples z Nevo in Cesarom.

Združenje književnikov Primorske in ZKO Ilirska Bistrica vabita na 6. premijsko srečanje na gradu na Premu v nedeljo, 28. junija. Pričetek ob 10. uri: Jasna Čebon - Literatura slovenske Istre; Igor Saksida - Motivno tematska oblikovanost primorske mladinske poezije; Igor Škamperle - Portretna skica Borisa Pahorja; Ines Cergol-Bavčar - Istrska tematika v delih Marjana Tomšiča. Srečanje z letošnjima Prešernovima nagradencema. Ob 16. uri Področno srečanje mladih piscev Primorske; ob 17. uri Literarni večer s primorskimi pesniki in pisatelji; ob 20. uri Andrej Jelačin - Toni Karjola Show in glasbena skupina Bistrs s pevcema Barbaro in Sašom Boštjančičem.

razne prireditve

ŠD Mladina Resco - baletni odsek - vabi v soboto, 27. t. m., ob 20.30 v Dom Alberta Sirka v Križu na ponovitev zaključne produkcije gojenk baletne sezone 91/92. Izkupiček večera bo šel za pomoč beguncem iz BiH.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na ZAKLJUČNO PRODUKCIJO gojencev godbene šole za nastopom trobil, pihal, tolkal in trobilne skupine, ki bo v ponedeljek, 29. t. m., ob 18.30 v Babni hiši v Ricmanjih. Vabljeni.

Glasbena matica Trst - harmonikarski oddelek podružnice Prosek-Kontovel vabi na zaključni koncert jutri, 26. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Zadruga Grmada Devin, MPZ Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin vabijo na IV. revijo pevskih zborov PESEM V ZALIVU, ki bo v soboto, 27. t. m., ob 21. uri pred stranskim krilom devinskega gradu. V primeru slabega vremena bo revija v OŠ v Devinu.

izleti

Klub prijateljstva vabi v sredo, 1. julija, na izlet v Soško dolino z bogatim programom (ogled muzeja v Kobaridu, naravnega parka v Tolminu, vožnja z ladjo po Soči itd.). Vpisovanje in navodila v trgovini Fortunato, Ul. Paganini 2 v Trstu, tel. 630460.

kino

ARISTON - 21.30 Jungle Fever, i. Spike Lee.

EXCELSIOR - 18.45, 20.30, 22.15 Così fan tutte, r. Tinto Brass, □□

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 18.50, 22.00 Gli amanti del Pont Neuf.

NAZIONALE I - 16.30, 20.30 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Kostner.

NAZIONALE II - 17.45, 22.15 Gran Canyon, il cuore della città, i. Kevin Kline, Steve Martin.

NAZIONALE III - Zaprto zaradi popravil.

NAZIONALE IV - 17.00, 18.20, 20.30, 22.15 La donna indecente.

GRATTACIELO - 17.00, 20.20, 22.15, Blue Steel, bersaglio mortale, i. Jamie Lee Curtis, Ron Silver, □

MIGNON - Danes zaprto. Jutri: 17.00, 22.15 I 600 giorni di Salò, r. Renzo De Felice.

LJUDSKI VRT - 21.15 Come far carriera molto.... disonestamente, i. Micahel Caine.

EDEN - 15.30, 22.10 Bestialità Bi-Transsexual gay, porn., □□

CAPITOL - Zaprto zaradi popravil.

LUMIERE - 20.00, 22.15 Cape Fear, il promontorio della paura, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro.

ALCIONE - 18.00, 21.00 Con le migliori intenzioni, i. Max von Sidow.

RADIO - 15.30, 21.30 Sesso supersexy in Flash dance, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Pokrajinsko vodstvo DSL potrjuje svoje stališče Pripravljeni smo na upravo Pokrajine na osnovi programa in v novi koaliciji

Pokrajinsko tajništvo Demokratske stranke levice je v zvezi z vestmi o vstopu v večino na Pokrajini, včeraj znova potrdilo sicer že znana stališča. V poročilu za tisk pokrajinski tajnik Maurizio Salomoni navaja, da je DSL že pred več meseci, ob javnem posvetovanju o problematiki uničevanja odpadkov v Romansu, torej še pred aprilskimi volitvami predlagalo spremembo v vodstvu pokrajine. Ta sprememba naj bi omogočila, da se do izteka mandata, spomladi prihodnjega leta, razreši vsaj nekatera od najbolj nujnih vprašanj. Poleg odobritve pokrajinskega načrta uničevanja odpadkov, je v ospredju še vprašanje poenotenja in reorganizacije javnih prevoznih pa tudi vprašanje preureditve raznih storitev, za katere so do zdaj skrbeli medobčinski konzorciji. Preureditev narekuje tudi zakon št. 142 o reformi krajevnih ustanov in Pokrajina naj bi pri tem prehodu opravila vlogo usklajevalca.

Tako stališče, izrečeno na omenjenem posvetovanju, je kasneje potrdilo tudi pokrajinsko vodstvo stranke, ki je obenem izrazilo kritiko nad dosedanjim delom pokra-

jinske uprave, ki je dokazala nemotiviranost in pasivnost pri razreševanju omenjenih in nekaterih drugih vprašanj.

Izhod je, po mnenju pokrajinskega vodstva DSL, samo v temeljiti prenovi oziroma spremembi dosedanje večine in dosedanje logike, temelječe na petstrankarski koaliciji. Osnova političnega delovanja mora biti program in na podlagi tega je mogoče iskati soglasje političnih strank.

Kakšno stališče torej zavzemajo bivši komunisti? Odklanjajo kakršnokoli možnost, da bi dosedanja koalicija razširili tudi na njihovo stranko, ker bi to v bistvu pomenilo nadaljevanje stare logike. DSL zahteva novo večino, ki naj se oblikuje okrog jasnega programa. Zahtevajo tudi nov način pristopa do razreševanja vprašanj. Nov način pristopa pomeni tudi to, da je treba vlogo strank zelo jasno ločiti od vloge administracije.

Jutri je napovedana seja pokrajinskega sveta, ki bo v mnogočem pokazatelj, če bo načrt nove koalicije mogoče uresničiti ali pa bo ostalo vse le pri pobožnih željah.

Težav seveda ne manjka tudi v vrstah sogovornikov. Ena največ-

jih je menda v različnih stališčih znotraj KD. To stranko v pokrajinskem svetu predstavljajo v galvnu svetovalci, ki niso Goričani in ki torej precej drugače gledajo na nakazno zavezništvo z DSL.

Ocena ustanove ENEA glede JE Krško

Goriški župan dr. Erminio Tuzzi je na zadnji seji odbora svoje sodelavce seznanil s stališčem in ocenami glede varnosti jedrske centrale v Krškem, ki jih je izrekla ustanova za jedrsko energijo ENEA. Med nedavnim obiskom v Rimu je Tuzzi na pristojnih mestih izrekel pomisleke tukajšnjega prebivalstva glede varnosti v centrali. Opolnomočeni minister Antonio Puri Purini je župana te dni seznanil s poročilom posebne delegacije ENEE, ki si je ogledala jedrsko centralo Krško. Komisija je ugotovila, da je bila centrala grajena po standardih, ki veljajo v zahodnem svetu.

Na seji odbora so razpravljali tudi o nekaterih drugih zadevah s področja ekologije.

Zaključek živahne sezone v društvu Jadro Zanimanje za tečaj slovenskega jezika

V društvu Jadro v Ronkah so te dni zaključili dejavnost. Obračun je vsekakor pozitiven. V društvu so tudi letos priredili dva tečaja slovenščine: začetni in nadaljevalni. Tečaj za začetnike je vodil Igor Pahor iz Trziča, medtem ko je Berta Kogoj iz Nove Gorice učila tečajnike, ki so se s slovenščino že seznanili lani.

Naj povemo še, da so udeleženci tečaja letos imeli na razpolago tudi audiovizuelni pripomoček, ki ga je dala, brezplačno, na razpolago elektronska delavnica Marko Pahor iz Trziča. Udeleženci so konec tečaja pričakali zadovoljni z doseženim uspehom in navdušeni nad učiteljem, ki sta poskrbela tudi za zanimiv kulturni izlet po Sloveniji. Škoda le, da je bilo med letom precej osipa. Velja pa zabeležiti splošno ugotovitev, da se zanimanje za slovenščino na tem koncu goriške pokrajine povečuje.

Društvo je v sezoni priredilo tudi tečaj kleknanja. Tudi tokrat ga je vodila gospa Fanči Koncut iz Nove Gorice. Zaradi živahnega povpraševanja pa so sredi leta priredili tudi večerni tečaj kleknanja.

Ob zaključku sezone so v društvu pripravili razstavo.

Razstava na gradu še do 23. julija

Antološka razstava slik in grafik goriškega slikarja in filozofa Carla Michelstaedterja na gradu, bo odprta še do 23. julija. Tako so sklenili te dni na Občini, upoštevajoč tudi velik odmev, ki ga je prireditev imela v vsedržavnih in tudi v tujih medijih.

Razstava, ki jo je priredilo Odborništvo za kulturo, v sodelovanju z mestno knjižnico v Gorici in Institutom za preučevanje judovske prisotnosti v mitolevropskem prostoru, pokrovitelj pa je Deželna uprava, obsega nad osemsto eksponatov in je prva tako obsežna in popolna razstava grafičnih del tragično preminulega kulturnika.

Zadruha Nuova Immagine pa je o razstavi in o liku Carla Michelstaedterja pripravila tudi video film. Režiral je Antonio Devetag. Film bodo predstavili javnosti v sredo, 1. julija ob 21. uri na gradu.

Izginil sveženj ogric vredn nad 30 milijonov

Spretni zmikavtini sta v torek, nekaj po 11. uri iz zlatarne v ulici Ciotti v Gradišču, last Luise Brumat, odnesli zavitek ogrlic, vreden nad trideset milijonov lir. Ženski, ki po obleki in videzu nista zbujali nikakršnega suma, sta v trgovino stopili s pretvezo, da kupita ogrlico. V trgovini so jima skušali ustreči kar se da prijazno in jima pokazali različne izdelke. Končno sta klientki ugotovili, da nobena ogrlica ne odgovarja, se zahvalili in se poslovili. Nekaj minut zatem so v trgovini ugotovili, da je izginil eden od dveh svežnje. Žal prepozno, kajti za uglajenima in elegantnima ženskama z južnjaškim naglasom, je izginila vsakršna sled.

V nedeljo na gradu Noč zvezd s pevko in plesalko Tatjano Boškin

V prihodnjih dneh bo šotor na goriškem gradu prizorišče dveh zanimivih slovenskih prireditev v okviru sezone Poletje 92. Prva bo v nedeljo, 28. t.m., z zvanečim naslovom Noč zvezd - Star night, na kateri bo nastopila priznana slovenska plesalka, pevka in imitatorka Tatjana Boškin, z umetniškim imenom Bodi Bordó. Predstavila bo imitacije nekaterih med največjimi svetovnimi zvezdami vseh časov, kot so Marilyn Monroe, Liza Minelli, Elvis Presley, Carmen Miranda, Madonna, Tina Turner in Michael Jackson.

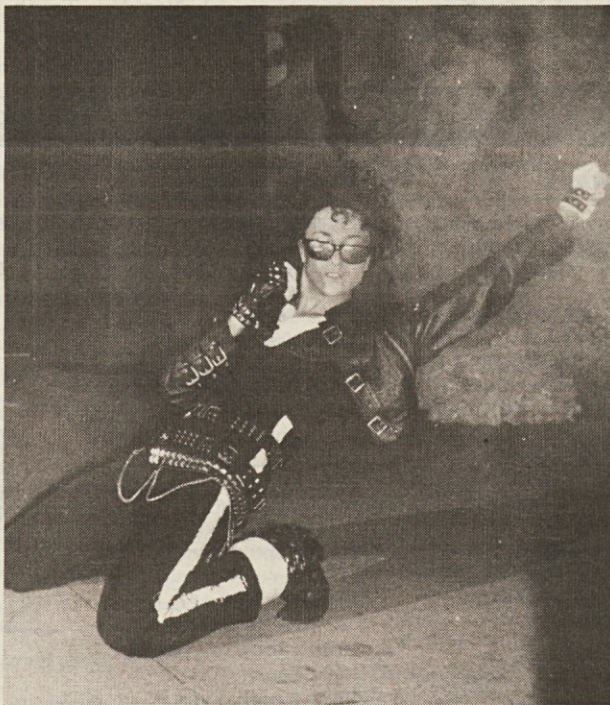
Poleg vrhunske imitacije zgoraj omenjenih svetovnih zvezd, je predstava tudi bleščeča revija plesa in petja, jazza, stepa, raznih latinskoameriških plesov in show dancea.

Dva dni kasneje, v torek, 30. junija, (obe predstavi se bosta pričeli ob 20.45) bo pa pod šotorom na gradu gostovalo Slovensko stalno gledališče iz Trsta s satirično predstavo S. Verča in B. Kobala "Ime mu bo Just..." (poletna priredba), ki je v letošnji redni gledališki sezoni žela laskave pohvale. Prepričani smo torej, da tudi na tej poletni predstavi smeha in zabave ne bo manjkalo...

Naj k zgornjemu še dodamo, da je v teku v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20 - tel. 33288) predprodaja vstopnic za obe predstavi. Cena znaša 10 tisoč lir (znižano za otroke 5 tisoč).

Predstavi bosta ob vsakem vremenu, saj se odvija v pokritem prostoru (šotor) goriškega gradu.

Na sliki: Michael Jackson? Ne, Tatjana Boškin alias Bodi Bordó

Ob prazniku občine Sovodnje tudi srečanje na Pokrajini

V Sovodnjah so včeraj z raznimi svečanimi prireditvami proslavili občinski praznik. Podrobneje bomo o teh slovesnostih poročali jutri. Tokrat naj le omenimo vljudnostna obiska župana iz Sovodnjami po-bratene občine Škofja Loka Starine, ki je skupaj s sovodenjskim prvim občanom Vidom Primožičem bil včeraj dopoldne na obisku na Pokrajini. Tam ju je sprejel predsednik Saccavini s člani pokrajinskega odbora. Srečanje, na katerih je prišlo do kratkih prijateljskih razgovorov in izmenjave daril, so se udeležili tudi predstavniki VZPI-ANPI in drugih borčevskih združenj.

Srečanju na Pokrajini je nato sledil tudi obisk na goriškem županstvu.

Na sliki (foto Marinčič) predstavniki Pokrajine, občin Sovodnje in Škofja Loka ter drugi udeleženci srečanja

Prometna nesreča pri Gradežu Življenje izgubil priletni kolesar

Na državni cesti med Gradežem in Belvederejem se je v torek, nekaj pred polnočjo, pripetila smrtna prometna nesreča. Življenje je izgubil moški star od 60 do 65 let, čigar istovetnost do včeraj popoldne še niso ugotovili. Z avtom ga je zadel 23-letni Andrea Verginella iz Gradeža, Isola della Schiusa, ki je vozil v smeri iz Ogleja proti Gradežu. Nesreča se je zgodila približno dva kilometra pred Gradežem. Ponesrečenec, ki je zaenkrat še brez imena, se je peljal na kolesu, pri sebi pa ni imel nobenega dokumenta, kar je seveda otežilo delo preiskovalcev. V žepu je imel le nekaj stisnjenih pločvink coca-cole. Morda bo prav ta okoliščina pomagala pri identifikaciji. Po nekaterih znakih sodeč, naj bi šlo za osebo brez stalnega bivališča.

Policijski organi so poizvedovalno akcijo za ugotovitev istovetnosti razširili na Gradež, Oglej, Červinjan in nekatere druge kraje.

Ogenj na kvesturi

Pripadniki kvesture so vsak hip na razpolago, da priskočijo na po-

moč občanom. Bolj poredko se zgodi, da sami rabijo pomoč. V torek, nekaj pred polnočjo, so pred palačo na trgu Cavour prihiteli gasilci in v nekaj minutah opravili z manjšim požarom v uradu v pritličju, kjer sicer izdajajo potne liste.

Tu je ogenj, menda zaradi kratkega stika, zajel električni pisalni stroj. Iz prostora se je začel valiti gost dim, zaradi česar je sprva kazalo, da gre za obsežnejši požar, kmalu pa so ugotovili, kaj se pravzaprav dogaja in primerno ukrepali. Škoda je omejena.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev obvešča, da bo v nedeljo, 28.6., avtobus za izlet v Veneto odpeljal ob 6.40 s Travnika. Postanki: gostilna Primožič, Podgora, Štandrež, Sovodnje.

SPD Gorica obvešča, da bo v nedeljo, 28. t.m. izlet na Jerebico, iz Moznice. Vodi Zorko Čotar. Prevoz z lastnimi sredstvi. Za ljubitelje gorske narave, za katere bi bila tura prenaporna, je možno enodnevnega prijetnega počitka v okolici planinskega doma v Moznici, do koder je možen dostop z avtomobilom. Rezervacija prenočišča in druge podrobnosti po tel. 30995.

Sergej Verč - Boris Kobal

IME MU BO JUST

Režija Sergej Verč

Igrata POLONA VETRIH
in BORIS KOBAL

Predstava na prostem:
v torek, 30. t. m., ob 21. uri v
Gorici na gradu.

kino

Gorica

VITTORIA 20.45 »Vita da Boheme«. Film iz ciklusa Gorica Kinema.

CORSO 18.00-22.00 »Il mago del furto«. Igra Bruce Willis.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU

Centrale, Trg Republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna pri Jezeru — Vrtna ulica (via Giardino 2) — tel. 78300.

pogrebi

Danes, 8.00, Alice Leghissa vdova Zongar iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, 9.30, Eugenia Dalto vdova Tomasi iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, 10.00, Ermanno Fissardi iz bolnišnice Janeza od Boga v Trziču, 10.10, Benvenuto Finotto, iz bolnišnice San Giusto v Štarančan, 11.00, Olga Bavdaž vdova Kamenšek iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ivana in v Pevmo, 12.30 Lojze Hvalič, iz splošne bolnišnice v cerkev v Podgori in na tamkajšnje pokopališče, 12.45 Angela Zamar iz bolnišnice San Giusto v Ronke.

† Zapustil nas je naš dragi
Alojz Hvalič - Lojze
(STAR 69 LET)

Pogreb bo danes, v četrtek, 25. junija ob 12.30 iz mrliške veže goriške splošne bolnišnice z žalnimi obredom v cerkvi v Podgori in na tamkajšnje pokopališče.

Žena, hčerka, sinova, sestre, brat in drugi sorodniki
Podgora, 25. junija 1992

Ob smrti Lojzeta Hvaliča člani podgorske sekcije VZPI/ANPI izrekajo družinskemu članom in sorodnikom iskreno sožalje.

Z oblikovanjem zanimivega in kakovostnega abonmajskega programa

Primorsko dramsko gledališče smelo in odločno v novo sezono

Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice še ni dobilo prave bogate pridelke z rodovitne njeve preteklosti sezone, ko je že krepko zorilo prve brazde in vanje vrglo novo seme za naprej. Te dni so se namreč že pojavili lepaki z abonmajskim programom prihodnje sezone. Če naj sodimo po bežnih podatkih, ki jih imamo na razpolago, tako o izbranih gledaliških delih kot o izbranih ljudeh, ki bodo ta dela realizirali, se za novogoriški teater obeta še ena bogata letina, ob kateri se bo oktobra prihodnjega leta lažje vseliti v nove sveže gledališke prostore.

Abonmajski program obsega šest uprizoritev, od katerih bo pet proizvod domačega gledališča, ena pa bo namenjena gostovanju. Med že izbranimi avtorji so Ranko Marinkovič, Roger Vitrac, Luigi Pirandello in Carlo Goldoni ob njegovem jubilejnim letu. Že sam ta izbor izpričuje širok pogled v dramsko vsemirje. Vprašanje je zaenkrat še slovenska noviteta, za katero se bodo odločili po poti. Repertoar se spretno giblje med tragigroteskno dramo in nadrealistično komedijo, med tragedijo in baročno komedijo. Prva bo na vrsti drama »Glorija« hrvatskega dramaturga Marinkoviča, ki je bil v prvih poveljih letih ravnatelj Hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu. To je drama o manipulaciji cerkve in cirkusa, o religioznem čaščenju in sublimirani erotiki, o geometriji ideologij in ljubezni, kot je rečeno v abonmajski predstavitvi. V programu je nadalje Vitracov »Volkodlak«, ali burleskna satira z bizarnimi domislicami, duhovitimi besednimi igrami in krutim humorjem, nato Pirandellova tragedija somračnega sveta videza in resničnosti »Henrik IV.« ter adaptacija klasične baročne komedije »Kavarnica« Carla Goldonija s sicer lahkotno vsebino, ki pa jo lahko doživljamo kot pomembno metafora za današnji svet.

Že na prvi pogled je zelo zanimiva tudi izbira režiserjev, ki je hkrati tudi jamstvo za kakovost načrtovane sezone. Z Marinkovičem se bo soočal Janez Pipan, z Vitracom Dušan Jovanovič, s Pirandellom Mile Korun in z Goldonijem Vito Taufer. Med igralskim ka-

drom je tudi predvidenih nekaj uglednih gostov. Med njimi bo tudi članica Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta Lučka Počkaj, ki bo odigrala vlogo Glorije.

Novogoriško gledališče, ki se lahko ponaša z bogato tradicijo, bo s tem programom prav gotovo še obogatilo svojo vsebinsko podobo. O tem smo se na kratko pogovorili z umetniškim vodjo Primorskega dramskega gledališča Markom Sosičem. Osnovna misel, ki ga je vodila pri oblikovanju repertoarja, je bila usmerjena predvsem v sodobnega človeka, postavljenega pred globoke družbene spremembe današnjega časa. Usmerjena je bila v vprašanja, ki se vežejo na vedno nove, a v resnici večne, poskuse razpoznavanja videza in resničnosti, in hkrati v analizo človeka kot posameznika, ki se sooča z velikimi vprašanji razvoja oz. propadanja etičnih vrednot.

Reklamizacija abonmajskega programa

Premška literarna srečanja

V nedeljo, 28. junija, se bodo na gradu na Premu odvijala 6. premška srečanja. Srečanja predstavljajo vsakoletni shod primorskih književnikov in kulturnih delavcev. Z leti dobivajo vse večjo odmevnost, širijo in poglobljajo pa se tudi teoretične in ustvarjalne teme, ki jih priznani literarno-zgodovinski strokovnjaki obravnavajo v dopoldanskem delu; popoldanski del pa je običajno namenjen živi besedi ustvarjalcev in zabavnim trenutkom premških srečanj.

Tudi letošnja, 6. premška srečanja prireja Zdrženje književnikov Primorske in Zveza kulturnih

organizacij Ilirska Bistrica. Bogat in tematsko razčlenjen se nam ponuja dopoldanski del shoda. Jasna Čebrova bo obravnavala literaturo slovenske Istre po letu 1945, Igor Saksida bo svoje razmišljanje posvetil motivno tematski oblikovanosti primorske mladinske poezije. Posebna pozornost bo na letošnjem Premu namenjena Prešernovim nagradencem Borisu Pahorju in Marjanu Tomšiču. Igor Škamperle bo podal portretno skico tržaškega pisatelja, medtem ko bo Ines Cergol-Bavčar orisala istrsko tematiko v delih Marjana Tomšiča; nakar se bo moč zadržati v pogovoru z obema pisateljema.

V prvih popoldanskih urah bo potekalo drugo območno srečanje mladih piscev Primorske.

V podvečernem literarnem nastopu pa bodo iz svojih del brali: Zlatka Obid-Lokatos, Irena Renar, Dejan Rajčič, Boris Pahor, Marjan Tomšič, Milojka Žižmond-Kofol, Patricija Vinšek in Vladimir Kovačič. Poskrbljeno bo tudi za glasbeno medigro, za humoristični show Tonija Karjole in prijetne viže z glasbeno skupino Bistrce.

6. premška srečanja na gradu na Premu se bodo pričela v nedeljo, 28. junija, ob 10. uri dopoldne z dobrodošlico predsednice Zdrženja književnikov Primorske. (ris)

glosa

jože pirjevec

Le novo poglavje in ne konec zgodovine

Mitjo Ribičiča, bivšega jugoslovanskega predsednika vlade in vidnega slovenskega politika, sem doslej poznal predvsem po njegovih citatih in aforizmih, za katere ima kot vemo velik dar. Zanimiv in zgodovinsko pravičen je na primer tisti o Kavčiču, ki da je kot petelin, ki je prezgodaj zapel. Zabaven in pogumen (glede na čas, ko je bil izrečen) je oni o JLA: »slon, ki veliko poje a malo pokaka«. Najbolj posrečen in vreden vsake pohvale pa je tisti, da se je treba proti knjigi boriti le s knjigo. Prejšnji teden sem imel priliko srečati Ribičiča osebno in se z njim pogovoriti o marsikaterem problemu bivše Jugoslavije. Ta del najine diskusije bo obogatil mojo pripoved o pokojni državi, ki jo pravkar zaključujem. Za temo današnje glose pa bom izbral drugo vprašanje, o katerem sva bežno govorila, a me že dolgo vzpodbuja k razmišljanju.

V novi zgodovinski situaciji, nastali po razpadu sovjetskega imperija in sestopu komunizma z oblasti, smo priča namreč nastajanju novih norm mednarodnega prava, ki radikalno odstopajo od sedaj veljavnih. V mislih imam princip suverenosti vsake države, nevmešavanja v njene notranje razmere in nedotakljivosti meja. V svoji povojni zgodovini je Jugoslavija zavzeto zagovarjala te principe in se jim pogosto postavila v bran. Kolikor vem, je zatislila oko ob njihovi kršitvi samo ob madžarski vstaji leta 1956 predvsem iz strahu, da se z režimom v Budimpešti ne zamejejo tudi drugi socialistični režimi v sosednjih prestolnicah (eventualno tudi v Beogradu). Toda šlo je za izjemo, ki je potrdila pravilo. Leta 1968 je ostro nastopila proti intervenciji Varšavskega pakta v Pragi, leta 1978 pa prav tako odločno proti vdoru Vietnamcev v Kambodžo, čeprav je ta poseg zrušil krvavi Pol Potov režim. Skratka, niti blazneži na oblasti, po mnenju Jugoslovancev - in po črki mednarodnega prava - niso opravičevali tuje intervencije na ozemlju suverene države.

Vsi seveda niso bili tega mnjenja. Nasprotno, obe velesili, ZDA in SZ, sta v različnih okoliščinah dokaj jasno povedali, da znotraj

svojih influenčnih sfer ne jemlje ta preveč resno principa suverenosti in nevmešavanja. Tako je Truman že leta 1947 s svojo doktrino povedal, da v Grčiji - in v drugih »zaveznikiških« državah - ne bo pustil komunistom priti na oblast. Prav tako očitno se je v tem smislu izrazil Brežnjev, ko je zatrjeval, da je dolžnost socialističnih držav priskočiti na pomoč tisti, v kateri bi bil socializem v nevarnosti. Vendar sta obe doktrini o omejeni suverenosti veljali znotraj zahodne in vzhodne influenčne sfere in bili torej politično tako zaznamovani, da ju s pravnega vidika ni bilo mogoče jemati resno. Po koncu hladne vojne, po dokončnem izginotju ideoloških blokov, pa sta se izkazali bolj trdoživi, kot smo mislili. Preživeli sta propad sistemov, v katerih sta nastali, in začeli dobivati splošno, takorekoč planetarno dimenzijo, s tem pa tudi juridično osnovno. Ribičič me je v tem razmišljanju potrdil, ko mi je pripovedoval o svojem nedavnem potovanju v Mehiko, na zasedanja interakcijskega sveta bivših predsednikov držav in vlad. Na srečanju tega sveta, ki hoče biti nekakšna pamet človeštva, je prišla namreč dokaj jasno do izraza teza, da je zunanja intervencija pravica in celo dolžnost mednarodne skupnosti v trenutku, ko pride v neki državi do kršitve človekovih (tudi manjšinskih) pravic. Človeštvo se vedno bolj zaveda, da živimo vsi v isti vasi, in da ne moremo stati ob strani, če se v sosedovi hiši dogaja nekaj grozljivega. Povsem jasno je, da je treba to zavest (k njej so v marsičem pripomogle tudi srbske morije) še zakalčiti s točnimi vedenjskimi normami, zato da ne bo prišlo do zlorab. Z druge strani pa je tudi očitno, da napoveduje vedno bolj izostrena občutljivost za okolje in človeka v njem nastanek novih mednarodnih odnosov, za urejevanje katerih si bo treba zamisliti neko svetovno oblast. Skratka, smo na začetku izredno obetavnega poglavja v zgodovini človeštva, ki nam ne bo prineslo »konca zgodovine«, kot je prehitro dejal neki ameriški politolog, temveč novo kvaliteto življenja.

Z zamudo a v novi preobleki izšla prva številka 46. letnika glasila Zveze zgodovinskih društev Slovenije

Kaj prinaša nova številka zgodovinskega časopisa

PETRA SVOLJŠAK

Z nekoliko zamudo, a v novi in modernejši obliki, je med slovenske (in v upanju, da ne le slovenske) zgodovinarje končno prišla prva številka 46. letnika glasila Zveze zgodovinskih društev Slovenije. Tokrat je uredništvo široko odprlo vrata tudi tujim zgodovinarjem, medtem ko so teme in časovna razdobja, ki jih zajemajo prispevki, tako kot običajno, raznovrstni in zanimivi tudi za "nestrokovno" javnost.

Naj na začetku opozorim na prispevek Andreja Vovka »Izseljevanje iz Primorske med obema vojnama«, v katerem je avtor opozoril, ob upoštevanju skupnih značilnosti, predvsem na posebnosti, ki jih je imelo izseljevanje s Primorske. Te so bile pogojene z dejstvom, da je Primorska po 1. svetovni vojni pripadla Italiji in tako so se v pokrajini pojavile oblike prisilnega izseljevanja v notranjost Italije in na njen jug ter celo v novoosvojevo Etiopijo. Italijo je po vojni zapustilo preko 100 tisoč Slovencev in Hrvatov, od tega jih je v Jugoslavijo odšlo 70.000, ostanek pa v južno Ameriko in zahodno Evropo. Avtor obravnava stike izseljencev z matično domovino, glasila emigrantov in njihove organizacije.

Dragan Matić, raziskovalec iz mlajše generacije slovenskih zgodovinarjev, ki se je odločila odstopiti v slovenskem zgodovinopisju doslej

zanemarjeno obdobje 1. svetovne vojne, je svojo pozornost posvetil Ljubljanskemu gradu - taborišču za italijanske vojne ujetnike (»Karantenska postaja za vojne ujetnike na ljubljanskem gradu«). Avtor je razčlenil tako osnovne funkcije te prehodne karantenske postaje kot tudi njen vpliv na gospodarski in kulturni mestni utrip. Kot ugotavlja D. Matić, so »prebivalci« taborišča na Ljubljanskem gradu kljub zastraženosti in ločenosti od mesta navezali tesne stike z mestom in tako postali njegov sestavni del.

O Ljubljani v rimski dobi, predvsem pa o njeni lokalni emonski boginji Ekorni piše Marjeta Šešel - Kos (»Boginja Ekorna v Emoni«). Na podlagi bogatega epigrafskega gradiva je avtorica ugotovila, da se čaščenje boginje lepo vklaplja v panteon severnojadranskih ženskih božanstev, vendar pa se Ekorna od drugih loči po večji vlogi, ki jo je igrala v vsakdanjem življenju emonskega prebivalstva ter po tem, da je niso nikoli enačili z drugimi grško-rimskimi boginjami.

Tudi v tej številki Zgodovinskega časopisa lahko preberemo nekaj drobcev o delovanju Historičnega društva za Kranjsko (»Historično društvo za Kranjsko«, 4. del). V tem delu je Olga Janša - Zorn obravnavala izdajateljsko dejavnost društva, to je društveno revijo »Mittheilungen des historischen Verein für Krain«, ki je izšla v 23. letnikih (1846 - 1868). Avtorica predstavlja

ureditev revije, delo urednikov ter opisuje in razčlenjuje vsebino člankov po piscih, vsebinah in obdobjih.

Delež slovenskih avtorjev zaključuje Dušan Nečak (»Revija "Nova Evropa" in Slovenci«), ki je raziskal pisanje jugoslovanske integralistično usmerjene revije »Nova Evropa« (1920 - 1941). Svojo pozornost je pisec usmeril predvsem na del pisanja revije, ki se je ukvarjal s »slovenskim vprašanjem« v okviru načrtovanega stapljanja Srbov, Hrvatov in Slovencev v enoten jugoslovanski narod. Če strnemo ugotovitve D. Nečaka, lahko zapišemo, da slovenski sodelavci revije (dr. Leonid Pitamic, dr. Ivan Prijatelj, dr. Matija Murko, idr.) niso bili nikoli popolnoma prepričani v možnost nagle uresničitve tega načrta, avtorji drugih narodnosti pa ravno tako niso verjeli v možnost, da bi se Slovenci, ki so trdno vztrajali na svoji jezikovni in kulturni drugačnosti, mogli stopiti v t.i. jugoslovanski narod.

Kot je bilo že na začetku omenjeno, sodelujejo v tej številki tudi trije tuji avtorji. Andrej Moritsch je na podlagi posebnih raziskav skušal ugotoviti, kako so se oblikovale v 19. in 20. stoletju nacionalne zavesti v Celovcu in Borovljah (»Slovenci« in »Nemci« v koroških mestih 1850 - 1940«). Poljak Antoni Cetnarowicz je na osnovi slovenskega in poljskega (galicijskega) tiska predstavljal odnos Slovencev do politike poljskih poslancev v avstrijskem par-

lamentu v obdobju prehoda v dualizem (»Slovenci in politika poljskih poslancev v državnem zboru v letih 1867 - 1868«). Čeh Jaroslav Pánek pa je podal sliko življenja in dela češkega glasbenika, slikarja, pisatelja, folklorista in melografa Ludvika Kube (1863 - 1956). Skozi prerez umetnikovega dela je avtor predstavil njegov pomen za razvoj stikov med Čehi in južnimi Slovani na kulturnem področju (»Ludvik Kuba in njegov pomen za razvoj kulturnih odnosov med Čehi in Jugoslovanci«).

V Zapisih je Darja Mihelič predstavila razmerje med objavljenima viroma o srednjeveški zgodovini Istre, t.j. »Charitularium Piranense« Camilla de Franceschija in »Codice diplomatico istriano« Pietra Kandlerja. Objav ni presojala s stališča njune kakovosti, temveč jo je k razmisleku pritegnilo predvsem njeno dobro poznavanje izvirnega, pisanega gradiva, piarskega komunalnega arhiva, zato je skušala ugotoviti, v kakšni meri sta avtorja v obravnavanih objavah posegla po njem. V isti rubriki je Janez Stanonik podrobno predstavil knjigo Zdenka Levantala »Britanski putnici u našim krajevima od srede XV. do početka XIX. veka« (Gornji Milanovac, 1989). J. Stanonik se je osredotočil na zgodnje srednjeveške potopise po Sloveniji. Avtor je osmim Levantalovim »slovenskim« potopisom dodal še deset imen, kar mu je omogočilo, da je podrobno spremljal spremem-

be v odnosu popotnikov do dežel, po katerih so potovali.

Marta Verginella je v Zgodovinski časopis ponovno prinesla nekaj tržaškega duha, saj je predstavila v letu 1991 bogato majsko dejavnost Trsta, to je študijski seminar »Trst v vojni« in mednarodni posvet »Trst med drugo svetovno vojno«. Primorski zgodovinar Egon Pelikan pa je podal poročilo o 14. zasedanju konference »Evropa regij«: »Donavska monarhija kot zibelka evropskega regionalizma«, ki je bila novembra 1991 na Dunaju.

Med poročili in ocenami o zgodovinskih publikacijah naj omenim knjige »Koper zwischen Rom und Venedig / Capodistria tra Roma e Venezia (Ljubljana, 1991), »Popotni dnevnik« Paola Santonina (Celovec, Dunaj, Ljubljana, 1991), Vasje Klavore »Plavi Križ. Soška fronta: Bovec 1915 - 1917« (Koper, 1991) in knjigo izpod peresa Ferruccia Fölkla o nemškem uničevalnem taborišču Rižarna »Rižarna, vrata v smrt. Nacistično taborišče pri Trstu« (Trst, 1990).

Naj ob koncu predstavitev Zgodovinskega časopisa izkoristim priložnost in opozorim bralce Primorskega dnevnika na mednarodni simpozij »Dunaj in Slovenci«, ki bo v Ljubljani med 18. in 20. junijem in na katerem bodo sodelovali priznani strokovnjaki s področja zgodovine, umetnostne zgodovine, literarne zgodovine, arhitekture in muzikologije.

Kvalifikacije za košarkarski olimpijski turnir

Slovenija spet uspešna Italijan Riva dal 37 točk

SKUPINA A (BILBAO)

SLOVENIJA - IRSKA 101:53 (38:25)

SLOVENIJA: Horvat 5 (1:2), Golc 15 (1:2), Daneu 13, Kraljevič 1 (1:2), Hauptman 21 (4:5), Alibegović 14 (4:4), Gorenc 19 (5:5), Kotnik 13 (5:6), Djurišić, Vilfan, Zdovc; trener Sagadin.

PON: Kraljevič (25), Daneu (34). TRI TOČKE: Daneu 3, Hauptman 3, Gorenc 2.

BILBAO — Čeprav Jure Zdovc in peter Vilfan sploh nista stopila na igrišče, pa je Slovenija včeraj v A skupini nadaljevala uspešno serijo zmag. Slovenski košarkarji so tokrat povsem prepričljivo premagali še Irsko in tako obdržali prvo mesto na lestvici te skupine.

Na samem začetku pa srečanje ni obetalo nič dobrega. Irci so še v 13. min. vodili z 21:19, nakar je Sagadin naročil svojim varovancem ostrejšo obrambo in Irci so dosegli do polčasa le štiri točke, Slovenci pa so krepko povedli. V drugem polčasu so se slovenski košarkarji povsem razigrali, v 30. min. so vodili kar z 41 točkami razlike (75:34) in tekme je bilo seveda konec.

OSTALA IZIDA 3. KOLA: Švedska - Bolgarija 77:73; Turčija - ČSFR 81:65. LESTVICA: Slovenija 6; Turčija in ČSFR 4; Švedska in Bolgarija 2; Irska 0. DANAŠNJI SPORED: Irska - Švedska; Slovenija - Turčija (18.00); ČSFR - Bolgarija.

SKUPINA B (GRANADA)

ITALIJA - POLJSKA 106:74 (51:39)

ITALIJA: Coldebella, Gentile 10, Viniani 2, Fučka 12, Bosa 4, Brunamonti 2, Cantarello, Pittis 8, Riva 37, Niccolai 13, Costa 2, Rusconi 10.

PM: 21:34. TRI TOČKE: 7:16 (Gentile 2:3, Brunamonti 0:3, Riva 5:9, Niccolai 0:1).

GRANADA — Z odličnim Antonom Rivo na čelu, ki je dosegel kar 37 točk, je včeraj Italija zanesljivo odpravila skromno Poljsko in si bržkone že zagotovila prestop v drugi del, saj je Izrael premagal Latvijo z 79:69. Na tej tekmi pa je bil Jamči izreden, saj je dal kar 33 točk.

»Trials« v New Orleansu Butch Reynolds daleč najboljši

NEW ORLEANS — Butch Reynolds je včeraj na atletski stezi dokazal, da je na 400 m še vedno najmočnejši, čeprav zanesljivo ne bo pristopen na OI v Barceloni, ker ga je, kot znano, mednarodna altetska zveza izključila zaradi dopinga do 12. avgusta, ko se bodo OI že končale. Na včerajšnji tekmi ameriškega »trials« se je v kvalifikacijah in v četrtfinalu kar poigraval s svojimi nasprotniki in tudi ... s predstavniki IAAF, ki so sledili tekmi, in ki jih je Reynolds z zgovorno gesto pozdravil. Reynolds je v kvalifikacijah zmagal s 44"58, v četrtfinalu pa s 44"68 in s tem dokazal, da je v odlični formi.

Ameriški atlet je tudi poslal na mednarodno atletsko zvezo priziv, kar je še bolj razburilo odgovorne pri tej organizaciji, ki so že javili olimpijskemu odboru ZDA, da bi se nova afera, kot je ta z Reynoldsom ne ponovila. Čez štiri leta bodo namreč OI v Atlanti. William Payne, predsednik organizacijskega odbora v Atlanti, pa je takole ocenil izjavo IAAF: »Vsi se zavedamo, da je treba upoštevati norme pristojnih mednarodnih športnih organizacij, istočasno pa se ne sme prezreti tudi prvice posameznih atletov.«

Naj omenimo še zgodovinski uspeh Albanije, ki je s točko razlike odprvila Svico.

OSTALA IZIDA 5. KOLA: Albanija - Švica 85:84, Izrael - Latvija 79:69. LESTVICA: Italija 8, Latvija, Izrael in Francija 6; Poljska in Albanija 2; Švica 0. DANAŠNJI SPORED: Albanija - Poljska; Švica - Izrael; Latvija - Francija; Italija prosta.

SKUPINA C (MURCIA)

IZIDI 3. KOLA: Nemčija - Portugalska 87:52; Hrvatska - islandija 124:51; Grčija - Romunija 91:72. LESTVICA: Nemčija in Grčija 6; hrvatska 4; Romunija 2; Islandija in Portugalska 0. DANAŠNJI SPORED: Portugalska - Hrvatska; islandija - Romunija; Nemčija - Grčija.

SKUPINA D (BADAJOZ)

IZIDI 3. KOLA: Estonija - Nizozemska 106:74; Litva - Madžarska 106:71; SND - V. Britanija 109:73. LESTVICA: Litva in SND 6; Estonija, Madžarska in V. Britanija 2; Nizozemska 0. DANAŠNJI SPORED: Estonija - Litva; Madžarska - V. Britanija; Nizozemska - SND.

Spored F1 za leto 1993

PARIZ — Včeraj je mednarodna avtomobilska zveza objavila spored tekem v formuli 1 za SP za leto 1993, ki je nalsednji: 28.2.: VN Južne Afrike (Kyalami); 14.3.: VN Brazilije (Sao Paulo); 4.4.: VN Azije (Autopolis); 25.4.: VN San Marina (Imola); 9.5.: VN Španije (Barcelona); 23.5.: VN Monako (Monte Carlo); 13.6.: VN Kanade (Montreal); 4.7.: VN Francije (Magny-Cours); 11.7.: VN Anglije (Silverstone); 25.7.: VN Nemčije (Hockenheim); 15.8.: VN Madžarske (Budimpešta); 29.8.: VN Belgije (Spa); 12.9.: VN Italije (Monza); 26.9.: VN Portugalske (Estoril); 24.10.: VN Japonske (Suzuka); 7.11.: VN Avstralije (Adelaide).

Ottoz odličien

BOLOGNA — Tehnično najboljši rezultat drugega dne italijanskega atletskega prvenstva je včeraj dosegel Laurent Ottoz, ki je pretekel 100m ovire s 13"51, kar je le 5 desetink sekunde manj od državnega rekorda, ki ga je dosegel njegov oče.

9. evropsko nogometno prvenstvo

B. Vogts (Nemčija): »Bojim se predvsem pretirane evforije«

Bobby Charlton kritizira Laneseja

GOETEBORG — Po mnenju Bobbyja Charltona je bilo sojenje na letošnjem EP na splošno dokaj slabo. Najslabši sodnik, po njegovem mnenju, pa je bil Italijan Lanese, ki je sodil tekmo Švedska - Nemčija. Preveč je prekinjal srečanje.

Najboljša evropska postava vseh časov

GOETEBORG — 130 časnikarjev 25 držav je zbralo najboljšo evropsko reprezentanco vseh časov.

Le-ta pa je: Jašin, Vogts, Facchetti, Beckenbauer, Baresi, Charlton, Netzer, Matthäus, Van Basten, Platini in Cruyff.

V tej reprezentanci je največ Nemcev (štiri), v selekciji pa sta tudi dva Italijana, Franco Baresi, ki še igra pri Milanu, in Giacinto Facchetti, slavni levi branoilec prav tkao slavnega Interja.

V Maroku SP 1998?

GOETEBORG — Maroko ima dobre možnosti, da bo organizator svetovnega nogometnega prvenstva leta 1998. Sedež tega prvenstva bodo določili na seji 2. julija v Zürichu.

Maroški minister za šport in mladi no Abdellatif, ki se te dni mudi na Švedskem, je časnikarjem izjavil, da je optimist glede kandidature svoje države.

Na sliki AP: Effenberg objema Hässlerja, ki je, po Beckenbauerjevem mnenju, najboljši nogometaš tega EP.

obvestila

ZŠSDI

sklicuje v petek, 3. julija 1992, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Opčinah 22. deželni redni občni zbor. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora, 2. izvolitev organov občnega zbora, 3. sprejetje nove članice, 4. poročila, 5. razprava o poročilih in o programskem dokumentu, 6. razno.

ŠZ SLOGA

vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo jutri, 26. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah s sledečim dnevnim redom: otvoritev in določitev predsedstva, poročilo, razprava, nagrajevanje najuspešnejših športnikov društva, volitve in razno.

ŠD ZARJA

sklicuje svoj redni letni občni zbor danes, 25. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju v Bazovskem domu s sledečim dnevnim redom: poročila, volitve, razno.

JK ČUPA

vljudno vabi člane in prijatelje, da se udeležijo nočne regate Sesljan-Piran-Sesljan v soboto, 27. junija, za TROFEJO ČUPA. Start bo ob 21. uri pred Sesljanskim zalivom.

NA NOGOMETNEM IGRISČU FC PRIMORJA

je v teku poletni trening za otroke letnikov 1981, 1982, 1983, 1984, 1985 in 1986 od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30.

JAMARSKI ODESK SPDT

prireja tečaj jamarske tehnike za člane in nečlane. Za podrobnejše informacije telefonirajte na št. 228253 (Mitja) med 18. in 19. uro ob delavnikih.

TPK SIRENA

SEKCIJA ZA ŠPORTNI RIBOLOV obvešča, da bo tečaj za ribolov od 29. junija do 4. julija. Za informacije od 18. do 20. ure po tel. 422696 (sedež TPK Sirena na Miramarskem drevo-redu 34) ali po tel. 412951 (Vojko Brecelj).

ORGANIZATOR KOLESARKEGA MARATONA FRANJA

obvešča, da se zainteresirani iz zamejstva, ki bi se radi udeležili manifestacije, za informacije lahko obrnejo na KK Adria v večernih urah (tel. 910178). Manifestacija bo 27. t.m. v Ljubljani, odhod iz Lonjerja pa bo ob 7.15.

Na teniškem turnirju v Wimbledonu

Včerajšnji dan potekal brez večjih presenečenj

LONDON — Včerajšnji dan mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu ni poskrbel za večja presenečenja. Španec Carlos Costa (10. na svetovni lestvici) je sicer izgubil proti Švedu Larssonu, španski teniški igralec pa ni vaju trvnatih igrišč.

Preseneča pa poraz Španke Arantxe Sanchez (nosilka št. 5) proti Francozinji Julie Halard.

IZIDI 2. KOLA

MOSKI: Davis (ZDA) - Braasch (Nem.) 6:7, 7:6, 7:6, 6:3; Stafford (J. Afr.) - P. McEnroe (ZDA) 6:4, 7:6, 2:6, 6:2; Fernandez (ZDA) - Date (Jam.) 6:1, 6:3, 6:3; Gilbert (ZDA) - Youl (Avstral.) 6:1, 7:5, 7:5; Larsson (Šve.) - Costa (Sp.) 7:5, 6:3, 6:7, 6:4; Stich (Nem.) - Mansdorf (Izr.) 4:6, 7:6, 6:3, 6:3; Olvanišević (Hrv.) - Woodforde (Avstral.) 6:4, 6:4, 6:7, 6:3; Lendl (ČSFR) - Thoms (Nem.) 7:5, 7:6, 1:6, 7:5; Krajicek (Niz.) - Haarhius (Niz.) 7:6, 6:3, 6:1; Masur (Avstral.) - Knowles (Bah.) 6:3, 6:4, 7:6.

ŽENSKE: Seleš (Jug.) - Appelmans (Bel.) 6:3, 6:2; Halard (Fr.) - Sanchez (Sp.) 6:3, 2:6, 6:3; Sukova (ČSFR) - Echaume (Fr.) 7:5, 6:2; Malejeva (Bol.) - Bollegraf (Niz.) 6:4, 6:1; Fernandez (ZDA) - Dahlman (Fin.) 7:5, 6:2; Tauziat (Fr.) - Medvedjeva (Ukr.) 7:5, 2:6, 6:3.

Američan Patterson svetovni prvak

ALBANY (ZDA) — Američan Tracy Patterson je svojil naslov svetovnega boksarskega prvaka v superpetelinji kategoriji (verzija WBC), s tem da je s tehničnim k.o. v drugem krogu premagal Francoza Thierryja Jacoba.

Po osmi etapi mednarodne kolesarske dirke po Švici

Italijan Furlan še v vodstvu

LA PUNT (ŠVICA) — Francoz Eric Boyer je s prednostjo 13" nad glavnino osvojil osmo etapo mednarodne kolesarske dirke po Švici. Giorgio Furlan pa je ohranil prvo mesto na skupni lestvici. Naj omenimo, da Irec Stephen Roche ni startal zaradi bolečine v hrbtu.

VRSTNI RED 8. ETAPE (Chiasso - La Punt, 237 km): 1. Eric Boyer (Fr.) 6:44'47"; 2. Zberg (Švi.) po 13"; 3. Lemonond (ZDA); 4. Furlan (It.), 5. Bouwmans (Niz.); 9. Bugno (It.) vsi z zmagovalčevim časom.

SKUPNA LESTVICA: 1. Giorgio Furlan (It.) 37:15'10"; 2. Bugno (It.) po 31"; 3. Jeker (Švi.) po 1'01"; 4. Lemonond (ZDA) po 1'35"; 5. Zberg (Švi.) po 1'40".

Dirka po Apuliji: lepa zmaga Lellija

LOCOROTONDO (BARI) — Italijan Massimiliano Lelli je včeraj na medna-

rodni kolesarski dirki po Apuliji osvojil svojo prvo zmago v tej sezoni.

VRSTNI RED 4. ETAPE (Mottola - Locorotondo, 175 km): 1. Lelli (It.) 4:37'04"; 2. Fontanelli (It.), 3. Van Der Poel (Niz.), 4. Henn (Nem.), 5. Strazzer (It.) vsi v zmagovalčevim časom.

Na skupni lestvici vodi Francoz Arnould pred rojakoma Ruejem in Maninom.

Dirka amaterjev

VERONA — Maurizio Tomi (Liguri-ja) je v sprintu osvojil včerajšnjo, osmo etapo kolesarske dirke po Italiji za amaterje. V cilju je bil hitrejši od Nicole Minalija (Veneto B) in Massima Manfredija (Liguri-ja) ter vso glavnino.

Na skupni lestvici je še vedno prvi mladi Marco Serpellini (Lombardija C), sledijo Belli (Lombardija D) po 22", Poser (Veneto C) po 46", Maggioni po 55" in Guerini (oba Lombardija D) po 57".

Včeraj v Ljubljani v finalnem srečanju

Presenetljivim Mariborčanom slovenski nogometni pokal

SCT OLIMPIJA - MARIBOR BRANIK 3:4 (0:0, 0:0)

SCT OLIMPIJA: Varvodič, Podgajski, Englaro, Zulič, Perica, Vrabac, Jermaniš (Milinovič), Šeparović, Ubavič, Čeh (Djuranovič), Topič.

MARIBOR BRANIK: Dabanovič, Šterbal, Ratkovič, Tarana, Hadžialagič, Križan, Kotnik (Geiser), Binkovski, Lukič, Šimundža, Križanič (Sušič).

STRELCI ENAJSTMETROVK: Podgajski, Milinovič in Perica za SCT Olimpijo ter Sušič, Geiser, Šimundža ter Hadžialagič za Maribor.

SODNIK: Beton (Kranj); gledalcev 4.000.

LJUBLJANA — Začetni udarec je izvedel Milan Kučan, predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, veliki pokal pa je kapetanu vijoličastih Alešu Čehu predal predsednik NZ Slovenije Rudi Zavrli.

Mariborčani so sredi Ljubljane po streljanju enajstmetrovk osvojili prvi pokal v svobodni državi Sloveniji, čeprav so nastopili brez trojice standardnih igralcev. Čeprav po enajstmetrovkah, je zmaga Maribora zaslužena, saj je ves čas tekme pokazal več želje in srčnosti. In če v prvem polčasu skorajda ni bilo strelav na vrata, se je igra nekoliko razživila v drugem polčasu, ko sta veliki priložnosti zamudila Ubavič za Olimpijo ter Sušič za Maribor.

Mariborčani so tako presenetljivo, toda zaslužen o osvojili prvi slovenski nogometni pokal. (Kreft)

Danes v Sovodnjah

Gorica - Trst

Danes bo v Sovodnjah v organizaciji ZŠSDI srečanje Gorica - Trst, in sicer v nogometu in odbojki.

SPORED

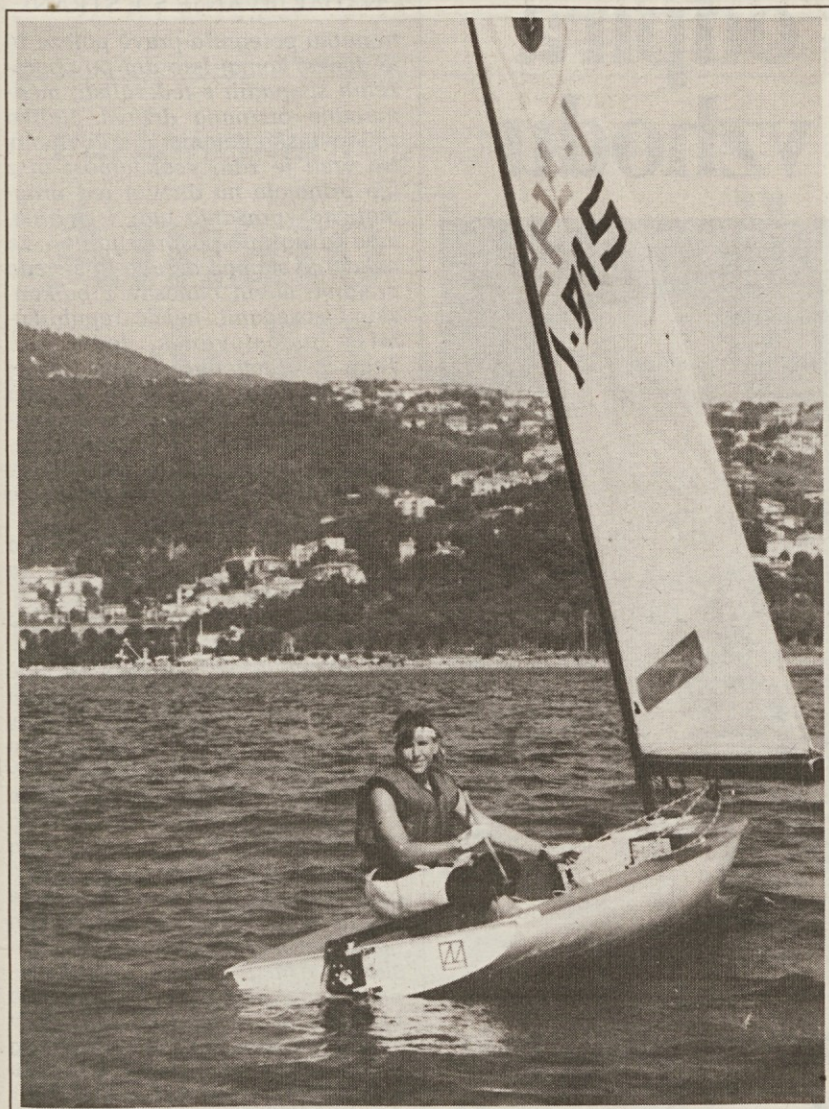
NOGOMETNO IGRISČE V SOVODNJAH: 17.30: ZŠSDI GO - ZŠSDI TS (začetniki) 2 polčasa po 30 minut; 19.00: ZŠSDI GO - ZŠSDI TS (under 22) dva polčasa po 35 minut.

PLOŠČA OB KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH: 20.15: nastop kotalkarjev KSD Vipava. 20.30: ZŠSDI GO - ZŠSDI TS (ženska odbojka under 20); 21.30: ZŠSDI GO - ZŠSDI TS (moška odbojka under 20).

V primeru slabega vremena bosta odbojarski tekmi v bližnji občinski telovadnici.

Jadralka TPK Sirena Arianna Bogatec je te dni že na prizorišču olimpijskih iger v Barceloni

Za Arianno najbolj nevarne severnjakinje

Arianna Bogatec med treningom v Tržaškem zalivu

»Udeležba na olimpiadi je sen vsakega športnika, olimpijska kolajna pa je uresničitev velikih sanj.« je oktobra lani po velikem uspehu na svetovnem prvenstvu v ZDA, na katerem je osvojila srebrno kolajno, v intervjuju za naš dnevnik povedala jadralka tržaškega pomorskega kluba Sirena Arianna Bogatec. Sedaj sanje postajajo resničnost. Te dni je naša jadralka že v Barceloni, kjer bo ostala na pripravi do 1. julija, zatem bo šest dni doma, 9. julija pa se bo spet vrnila na olimpijsko prizorišče, kjer bo se bo 26. julija pričela odločilna borba za odličja.

Še nekaj mi je iz tistega intervjuja ostalo v spominu. Za uresničitev svojih sanj je morala veliko žrtvovati, ona sama kot njena družina in njen matični klub: »To so sanje s točno določenim ciljem. Če hočem računati

na najvišje uvrstitve, si ne morem dovoliti drugih dejavnosti, pa naj bodo še tako važne, kot je študij« (ki ga je morala za nekaj časa prekiniti, op.ur.). Ena od njenih značilnosti je torej realizem, z nogami je vedno trdno na tleh. Ne dela si nobenih utvar, zadala si je cilj in temu podredila vse. Sedaj je dobila plačilo, bogato plačilo: potem ko je postala prva dama v razredu europa v Italiji, jo je italijanska federacija izbrala za nastop na olimpijskih igrah. Razsežnost tega uspeha najbolje ponazarja podatek, da vsako državo v posameznih razredih zastopa samo po ena tekmovalka.

Kdaj pa je sploh Arianna začela misliti na možnost nastopa na samih olimpijskih igrah?

»To je bilo ob koncu leta 1990. Lani pa so nam v vodstvu državne

reprezentance dejali, da nas bodo »opazovali«, nakar bo padla izbira. To so naredili predvsem za Calligarisovo iz Tržiča, ki bi je glede na dotedanje rezultate (dvakrat zaporedoma je osvojila svetovno prvenstvo) zadostoval le še majhen korak. Lani pa se je za Calligarisovo zelo slabo zasukalo, na vsakem nastopu sem jo prehitela in zato so morali vse spremeniti. Izpeljali so odločilne selekcije, marca in aprila, po katerih so me tudi izbrali.«

»So bili tvoji lanski rezultati največ, kar se je dalo doseči, ali pa si imela kakšne težave?

»Ne, lani sem bila vseskozi zelo konstantna. Začrtala sem si program in nikoli nisem zdrknila pod 20. mesto. Težko pa je bilo tako konstantnost obdržati skozi vse leto.«

Je domači Tržaški zaliv primeren za vadbo?

»Ne, pogoji so zelo slabi. Konec maja smo bili v Tržiču, a vetra je bilo premalo. Za kvaliteten trening treba na Gardsko jezero. V Trstu je edina gotovost v tem, da programa ne izpelješ.«

Ti je izrečno sledil kdo od federacije, ti pomagajo pri izdelavi programa?

»Treningi so bili zelo redki, v glavnem smo tekmovali, še preveč. Pred tekmo si izdelala strategijo za nastop, pri čemer upoštevaš veter, tok, valove. Zatem se pomeniš s trenerjem in skupaj odločate, trener pa ti ne sledi izrečno. A na koncu si prepuščen sam sebi, svoji uvidevnosti. Trener pa pomaga glede materialov, odpravlja tehnične napake.«

Kdo ti nudi opremo?

»Sedaj, ko sem bila selekcionirana, mi je federacija končno oskrbela jadrnico, jambor, jadra. Prej pa je večino stroškov kril moj matični klub, Sirena, federacija je krila le potovanja na uradna tekmovanja. Ob strani pa so mi vedno bili starši.«

Si kaj spremenila sistem dela, potem ko si bila izbrana za OI?

»Morala sem zamenjati jadrnico in s tem se je tudi vse spremenilo. Še sedaj poskušam nove materiale.«

Zakaj si zamenjala jadrnico?

»Na olimpijskih igrah moramo vsi imeti povsem enake jadrnice, ki pa so drugačne od tiste, ki sem jo imela doslej in se zato moram nanjo še privaditi. To pa velja tudi za vse ostale iz izjemo Francozinj, katerim so 8 takih jadrnic dali na razpolago že pred dvema letoma. Tako so precej pred drugimi, saj so na primer lahko pravočasno ugotovili, kateri jambor je za to plovilo najprimernejši, itd.«

Kaj pa ostala konkurenca?

»Zelo močne so Norvežanke, Švedinje, Danke.«

Gotovo jih bolje poznaš...

»Bolj jim odgovarja močan veter, meni pa bolj leži lahek in srednji. Severnjakinje imajo tudi drugačno mentaliteto, treninga ne opustijo niti v snegu. Tudi sama sem »trda«, a ne toliko kot one.«

Kakšni pa so vremenski pogoji na prizorišču olimpijskih iger?

»Statistike kažejo, da je vetra malo, a tok je zelo močan (ko je zelo malo vetra, prevlada tok in temu primerno treba uravnati strategijo). Ko sem bila lani v Barceloni, ma predolimpijski regati, se je jakost vetra spreminjala. Ko ga je bilo malo, sem zasedla 1., 3., 5. in 6. mesto, ko ga je bilo več, sem bila med 10. in 15. mestom, na koncu sem pristala na skupnem 5. mestu, ki bi v sedanjih razmerah pomenilo 4., saj je Norveška imela dve zastopnici.«

Kakšen je v reprezentanci odnos do posameznih tekmovalcev?

»Odvisno je od posameznih trenerjev. Ta, ki nam sedaj sledi, je precej objektivni, ima zelo korekten odnos do vseh. A kot v vseh športih, rezultat je »močnejši« od vseh besed, vseh govoric...«

Kakšne stike imaš z ostalimi tekmovalci?

»Z nekaterimi imam stike, a vsak pač ima svoje skrbi. Je tako kot v vsakem delovnem ambientu, vsi stremijo za nekim rezultatom. Z nekaterimi, ki imajo moja leta, pa se zadržim v pogovoru.«

Nekaj časa je obstajala skrita bojazn, da ti ne bi morda kakšne zakulisne igre preprečile zasluženega mesta na OI. So bile take bojazni realne?

»Težko je kaj takega izvedeti, ker nihče ne pove, če ima kaj proti tebi. Na koncu so šli rezultati.«

Kaj pa boš po olimpiadi?

»Končala bom študij, vendar z jadranjem nameravam še nadaljevati, do naslednjih olimpijskih iger. Dala bom vse od sebe, in upam, da bo šlo dobro.« je zaključila pogovor Arianna. Ni povedala, če je to »dobro« kolajna, a se nam zdi samoumevno, da je njen cilj in smo lahko prepričani, da bo res naredila vse, da do nje pride. Iskreno ji želimo, da ji to uspe, vendar je s tem v tem trenutku ne gre obremenjevati. Zaenkrat smo lahko več kot zadovoljni že s tem, kar je doslej dosegla, in to je res veliko. (D. Bizjak)

Bogata bera kolajn in naslovov

Svojo agonistično pot je Arianna Bogatec pričela, ko ji je bilo 9-10 let, in sicer v razredu optimist. Zatem je prestopila v razred europa, v katerem je tudi dosegla svoje največje uspehe. Že leta 1985 je z italijansko reprezentanco nastopila na svetovnem prvenstvu. Zasedla je 26. mesto, že leto dni kasneje je bila peta, a v naslednji sezoni se je s svetovnega prvenstva v Franciji vrnila s svojo prvo kolajno, saj je osvojila tretje mesto, dobila pa je tudi državni naslov.

V naslednji sezoni je razred europa postal olimpijska disciplina, čemur je sledila večja kvaliteta in obenem tudi dokaj ostrejša konkurenca. Na SP se je Arianna morala zadovoljiti s 14. mestom, zato pa je bila že leto dni kasneje 5. in leta 1990 sedma, ko je tudi osvojila državni naslov ter naslov prvakinje Sredozemlja.

Tudi lani ni manjkalo vidnih rezultatov: s svetovnega prvenstva v ZDA se je vrnila s srebrno kolajno, zmagala je na italijanskem prvenstvu, uveljavila pa se je še na raznih drugih mednarodnih tekmovanjih. Med drugim je bila tudi proglašena za najboljšo športnico zamejstva, in še bi lahko naštevali, saj je seznam njenih uspehov in nagrad, ki jih je prejela, res zajeten.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Na Begunjski

Lepo vreme je v veliki meri pripomoglo, da se je nedeljsko srečanje na Begunjski, nad dolino Drage, uspešno izteklo in zaključilo v splošno zadovoljstvo vseh udeležencev. Bila je to prilika za ponovno, že tradicionalno letno srčanje med tržaškimi in ljubljanskimi planinci pobratenih društev SPDT in »Integral« iz Ljubljane. Izleta na Begunjsko se je udeležilo okrog 40 planincev iz Trsta, ki so se že navsezgodaj odpeljali v Ljubljano, kjer so se pred nekdanjim sedežem društva »Integral« na Celovski cesti srečali s pobratenimi planinci. Ni manjkalo rokovanj in pozdravov, tudi potem, ko so se veselim planincem pridružili še predstavniki planinskih društev iz Kopra in Reke.

Skupno so se potem udeleženci srečanja odpeljali v Begunje in dalje v Drago, od koder so jih ljubljanski planinci s kombijem prepeljali del poti do Poljske planine, kjer se je začel vzpon do Roblekovega doma in dalje na prvi vrh nad 2000 metrov visoke Begunjske. Dokajšnja strmina do Roblekovega doma je marsikoga ugnala, da se je potem raje ustavil na razglednem prostoru pred domom in tam tudi počakal tiste, ki so rinili na vrh, s katerega je bil prekrasen razgled na sosednje vrhove Košute, Dobrče, Stola in Vrtače. Nad glavami planincev pa so krožila jadrna letala, ki so se pod nebesni svod dvignili s sosednjega letališča v Lescah. Užitek, ki jih ni mogloče dopovedati v nekaj besedah. In potem povratek do Robleka, kjer so si s pobratenimi planinci v poletnem popoldanskem sijaju, ki je še krepil pristrčno prijateljsko vzdušje, izmenjali voščila in dobre želje, da bi se taka srečanja nadaljevala še in še, kar so potrdili tudi predstavniki iz Kopra in z Reke s svojimi toplimi izrazi, da bi se večkrat srečevali v hribih, v okolju nedotaknjene narave, kjer vladata mir, sproščenost in brezskrbnost, daleč od morečih misli in skrbi mestnega vsakdana.

Bilo je že pozno popoldne, ko so se planinci začeli vračati v dolino, s postanki na obeh planšarijah in seveda v Dragi, kjer ni manjkalo veselja ob zvokih harmonike vedno razposajenega Jejeja, ki tako rad spremlja vsa ta planinska srečanja ljubljanskih in tržaških planincev. Marsikdo si je v trenutku slovesa na skritem želel, da bi ta dan trajal vsaj še nekaj ur, saj so se ob slovesu v Ljubljani izletniki kar s težkim srcem ločili.

Izlet na Königstuhl

SPDT pripravlja za 12. julija zanimiv enodnevni avtobusni izlet na avstrijski Königstuhl v skupini Nockberge. Poleg vzpona na vrh 2336 metrov visoke gore, bodo izletniki imeli priložnost občudovati naravne lepote te gorske skupine na severu Koroške z vožnjo po visokogorski panoramični cesti, ki pelje v osrčje tamkajšnjega narodnega parka in se vzpne nad 2000 metrov visoko. Za ta izlet bodo morali udeleženci žrtvovati nekaj spanja, ker bo odhod iz Trsta že ob 5. uri, vendar se žrtev izplača. Izlet bo vodil Lojze Abram, ki je na voljo vsem za potrebna pojasnila (tel. 415534), prijave pa sprejema ZSSDI, tel. 635627 v uradnih urah, pri čemer je treba vplačati 20.000 lir. Podrobnosti o izletu na Königstuhl bomo še objavili.

Prosti prehodi meje za planince

Republika Slovenija in republika Avstrija imata že izdelan sporazum za prosto prehajanje meje po planinskih poteh, ki jih bodo lahko izkoristili planinci obeh držav. Pobudo za sklenitev oziroma razširitev prejšnjega zapadlega sporazuma je dala Planinska zveza Slovenije, da omogoči

čim širši obisk mejnih gorskih področij, po katerih teče meja med obema republikama, od Pohorja do Karavank. Sporazum morajo še popisati, vendar ni nobenih težav in se bo to malu zgodilo. Sporazum vsebuje tudi novost: prosto gibanje na meji ne bo veljalo samo za državljane obeh republik, temveč ga bodo lahko izkoristili tudi državljani drugih držav, dovolj bo imeti pri sebi veljaven dokument, potni list ali osebno in seveda planinsko izkaznico.

Planinska zveza Slovenije si prizadeva, da bi bil podoben sporazum za prosto prekračanje gorskih prehodov sklenjen tudi med republiko Slovenijo in republiko Italijo. Sedanje politične razmere v Italiji so ta prizadevanja trenutno nekoliko zavrla, vendar je upati, da bo vprašanje rešeno v doglednem času.

Nove planinske poti v Sloveniji

V Sloveniji se odpirajo nove možnosti za planince. Odprli so nova gorska področja, ki so bila svojčas zaprta zaradi vojaških potreb in zahtev. Pred kratkim so v neposredni okolici Ljubljane izročili planinskim namenom poti in staze na Krim, te dni pa se bo zkaljučila akcija markiranja poti na Goteški Snežnik na Kočevskem. Odpirajo se zato nove možnosti tudi za naše planince, da obiščejo te gore, na katere je bil dostop prepovedan.

Karnijske planine vabijo

Prejšnji teden je SPDT najavilo, da prireja konec avgusta enotedenski pohod v Karnijske planine. Prireditelji so prepričani, da je tura privlačna in zanimiva, ponuja obilo planinskega užitka in je bogata z naravnimi gorskimi lepotami. Vsi tisti, ki se mislijo udeležiti pohoda, naj si že sedaj omislijo dopust za tiste dni. Podrobni program pohoda bomo še objavili. (L.A.)

Mladinski izlet v Kamniške Alpe

Mladinski odsek SPDT prireja tudi letos vednevni izlet v gore, namenjen izključno mladini. Po lanskim uspehim izletih na Monte Pasubio in na Krn, so cilj letošnjega izleta Kamniške ali Savinjske Alpe. Izlet bo trajal tri dni, in sicer od petka, 3. julija do nedelje, 5. julija. Okvirni program pa je naslednji:

Udeleženci bodo odpotovali z vlakom iz Sežane v Ljubljano v zgodnjih jutranjih urah v petek, 3. julija. Iz Ljubljane se bodo popeljali z avtobusom v Kamniško Bistrico, od koder se bodo povzpeli do Cojzove kočice na Kokrskem sedlu. V koči bodo odložili nahrbtnike in se povzpeli na vrh Grintovca (2558 m), nakar se bodo vrnili nazaj v Cojzovo kočico, kjer bo prenočitev.

Naslednjega dne bodo nadaljevali pot do Kamniške kočice na Kamniškem sedlu. Povzpeli se bodo do Bivaka pod Grintovcem, prekoračili Sleme, dosegli Turško goro in se spustili do Kamniške kočice po približno šestih urah hoje. Tu bo druga prenočitev, za boljše planince pa bo možen še vzpon na bližnjo goro Brana (2253 m).

Zadnji dan bodo dosegli Kocbekov dom na Korošici, kjer bo krajši postanek. Sledil bo sesto v dolino do doma v Kamniški Bistrici, nato pa povratek z avtobusom do Ljubljane, od tam pa z vlakom nazaj v Sežano v večernih urah.

Vpisovanja so v uradu ZSSDI v Ul. sv. Frančiška 20 ob uradnih urah (tel. 040/635627). Vpisnino udeleženci poravnajo ob vpisu. Informacije in pojasnila daje načelnik odseka Robert Devetak (tel. 55180) od 19.00 do 20.30 ure. Vabljeni vsi mladinci in mladinke! (R.D.)

Izlet na Storžič

Kljub nič obetavnemu vremenu v soboto dopoldne so se člani SPDG - rekreacija, spet pod vodstvom prof. Alda Rupla, zbrali ob 15. uri na Travniku v Gorici. Namen - izlet na Storžič.

Tako je skupina krenila s lastnimi prevoznimi sredstvi proti Gorenjski, natančneje do Doma pod Storžičem. Kmalu se je nebo pričelo jasiti in do večera se je že popolnoma zjasnilo.

Po nočnem počitku jih je pričakalo jasno in razmeroma hladno jutro. Obetal se je čudovit dan. In tako je tudi bilo. Vsi navdušeni nad lepim vremenom so se po jutranjem okrepčilu brž odpravili proti vrhu. Izbrali so nekoliko lažjo, vendar daljšo pot. Že precej visoko pod vrhom, ko so prišli iz gozdov, jim je jasen dan omogočil čudovit razgled na vse strani. Po trdni hoji so prispeli na vrh Storžiča, kjer so že bili prvi planinci. Ko so se dobobra razgledali, odtisnili žige v planinske knjižice in si oddahnili, je že bilo treba kreniti navzdol, kajti čakal jih je še lep del poti. Med spustom po južni strani med ruševjem in zaplatami raznovrstnega cvetja, ki ga je tam veliko, so čez Bašelsko sedlo prispeli do Doma kokrskega odreda na Kališču. Tam je bilo živo, kajti dom je idealna izletniška točka za velik del Gorenjske. Po enournem postanku so krenili nad Bašelsko grapo do zavešča Velika Poljana. Pot je vodila ob strmih pobočju, ki pelje delno po travnikih, delno po gozdovih. Pot do Velike Poljane je dolga približno dve uri in pol.

Od tu pa se zdanji del poti do Doma pod Storžičem, od koder so krenili proti domu.

Med celodnevno hojo se je med njimi porodila misel za izlet na Triglav in sicer neke v prvi polovici julija. Ko bo izlet mimo, bomo tudi o tem podvigu pisali.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš:1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

četrtek, 25. junija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po petnajstih letih konec vlade Likuda in njegovega desničarskega bloka

Zmaga laburistov in levice odpira upanje za mir na Bližnjem vzhodu

JERUZALEM — Izrael je začel novi dan v prepričanju, da zmaga laburistov in levice na torkovih političnih volitvah ne pomeni samo konca petnajstletne vladavine Likuda in njegovega desničarskega bloka, temveč pravi zasuk za vsa bližnjevzhodna dogajanja. Ko so prešteli že 97 odstotkov glasov in v bistvu manjkajo le rezultati vojaških volilcev, ki pa ne morejo spremeniti končnega izida volitev, je bilo razmerje sil v novem izraelskem parlamentu (kneset) naslednje: levica 62 poslanskih mest, in sicer 45 poslancev laburisti, 12 Meretz, 3 Hadaš (komunisti) in 2 Arabska demokratska stranka; desnica pa je prejela 41 poslanskih mest, in sicer 32 Likud, 7 Zomet, 2 Moledet, 17 verske stranke, 7 Šas, 6 Verska nacionalna stranka in 4 Jahadut Hatora.

S takim rezultatom lahko laburistični voditelj Jichak Rabin (**na sliki AP**) brez večjih težav sestavi vlado z Meretzom in ob zunanji podpori arabske stranke. Politični opazovalci pa ne izključujejo možnosti, da bi še razširil svojo koalicijo in morda celo sestavil vlado narodne enotnosti, saj volilni rezultati preprečujejo, da bi kdo pogojeval njegovo politično linijo. Razširitev vladne koalicije je za marsikoga

skoraj nujna, ker bo treba sedaj do konca speljati bližnjevzhodni mirovni proces.

»Želimo sestaviti vlado, ki nam bo omogočila, da ob jamstvih za varnost naše države še pospešimo bližnjevzhodni mirovni proces. Naša odgovornost je velika, čaka nas težko delo, a prepričani smo, da bomo v svojih namenih uspeli.« Te besede Jichaka Rabina zgovorno dokazujejo, kateri bo glavni cilj bodoče vlade. Kdor pa misli, da bo sedaj za Palestince in Arabce vse lažje, se nedvomno moti. Že res, da mirovnega procesa ne bo več pogojevala desničarska ideologija in mit »velikega Izraela«, a bivši načelnik generalštaba izraelske vojske med šestdnevno arabsko-izraelsko vojno bo nedvomno trd pogajalec, ki dobro ve, kaj hoče. Vsekakor pa se Rabin dobro zaveda, da so mu zmago omogočili predvsem židovski priseljenci iz nekdanje Sovjetske zveze in v izraelskem javnem mnenju trdno zakoreninjena zavest, da je zavezništvo z ZDA bistvene važnosti za obstoj Izraela. Bivši premier Šamir in sedanjí poraženec se je s svojim trmastim vztrajanjem pri židovskem naseljevanju zasedenih arabskih ozemelj zameril Washingtonu in s tem posredno tudi svojim volilcem, tako da Rabin te napake ne sme ponoviti.

Srbsko-črnogorska agresija na Bosno in Hercegovino se nadaljuje

Novo premirje ali »balkanski vihar«?

LJUBLJANA — Današnji sestanek predsednika konference o Jugoslaviji lorda Carringtona v Strassbourgu s predsednikom Predsedstva Bosne in Hercegovine Alijo Izetbegovićem, (oziroma njegovim pooblaščencom Harišom Siladžićem, ministrom BiH za zunanje zadeve), s predsednikom Srbije Slobodanom Miloševićem in predsednikom Hrvaške Franjom Tuđmanom naj bi pripeljal do novega premirja v Sarajevu ali pa do oboroženega posega mednarodne skupnosti proti agresorju na Bosno in Hercegovino, ki so ga nekateri že poimenovali »Balkanski vihar«.

Mnogi opazovalci tako sklepa-jo tudi glede na predvčerajšnji izjemno oster nastop ameriškega državnega sekretarja Jamesa Bakera proti Srbiji in Črni gori. Baker je v svojem govoru pred ameriškim senatnim odborom za zunanjo politiko dejal, da so napadi srbskih sil v Bosni in Hercegovini »najhujši barbarizem« in zagrozil s hudimi posledicami, če končno ne bodo začeli spoštovati premirja. Mnogi ta nastop ameriškega zunanjega ministra razumejo kot zadnje opozorilo Beogradu, še zlasti tudi zato, ker se je velika večina senatnega odbora opredelila za neko vrsto vojaške akcije ZDA in drugih držav proti

Srbiji in Črni gori, če bosta še naprej trdovratno vztrajali pri vojni v Bosni in Hercegovini. Bakerjev nastop v senatnem odboru naj bi služil tudi pripravljanju ameriške javnosti na morebitno ameriško vojaško akcijo, kar v volilnem letu ni niti malo preprosta stvar. Prav zaradi tega si ameriška administracija še naprej prizadeva, da bi s stopnjevanjem drugih pritiskov na Srbijo in Črno goro vendarle dosegli zaustavitev bojev. Iz Bele hiše so včeraj sporočili, da je ameriški predsednik Bush sprejel priporočila svojega zunanjega ministra o novih ukrepih ZDA proti Srbiji in Črni gori, kar pomeni, da bodo ZDA odrekle gostoljubje beograjskemu veleposlaniku v Washingtonu (to pa ne pomeni pretrganje diplomatskih stikov), prav tako pa bodo zahtevale zaprtje še poslednjega generalnega konzulata v Chicagu. ZDA bodo nadaljevale s svojo akcijo za osamitev Srbije in Črne gore oziroma tako imenovane nove Jugoslavije in mednarodnih organizacij.

Medtem pa v Londonu že govorijo o možnem scenariju posega proti tako imenovani Zvezni republiki Jugoslaviji. Del ameriškega Šestega ladjevja naj bi blokiral jadranske luke in v celoti onemogočil delovanje srbsko-čr-

nogorske mornarice. Z ustreznimi akcijami naj bi onemogočili sankcije jugo letalstva, z zračnimi napadi naj bi onesposobili topniška gnezda okoli Sarajeva, z zračnim desantom pa naj bi osvojili sarajevsko letališče. Seveda je težko reči ali gre pri tem za eno izmed resnih in možnih variant vojaške akcije ali pa samo za eno izmed hipotez, ki jih je zadnji čas v zvezi z Bosno in Hercegovino vse več. Vsekakor pa je včeraj poveljnik sil Nato izjavil, da bi bilo za vojaško akcijo prevzema sarajevskega letališča potrebnih več tisoč vojakov. Dosedanji pogovori o mirni deblokadi sarajevskega letališča med predstavniki Bosne in Hercegovine, srbskih napadalcev in OZN še vedno niso dali nikakršnih rezultatov. V krogih Združenih narodov je bilo slišati, da naj bi predsednik Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović postavljajl pogoje, ki so »težko izvedljivi«. Izetbegović namreč zahteva, da se topovi in težko orožje odstranijo v prostoru v premeru 30 km okoli letališča, to pa bi prektično pomenilo razorožitev vseh srbskih točk okoli Sarajeva, s katerih zdaj napadajo Sarajevo. Temu pa se očitno srbska stran krčevito upira.

Napori sveta, da bi končno našli mirno rešitev za vojni v BiH

očitno še vedno niso mar srbsko-črnogorskim enotam v BiH. Sarajevo so tudi v noči na sredo in včeraj ves dan silovito napadali. S topovi so še posebej udarjali na Dobrinjo in Stari grad. Teritorialna obramba Bosne in Hercegovine pa je morala v zadnjih 24 urah odbiti tudi nekaj nevarnih pehotnih napadov na Sarajevo. Hudi boji so potekali tudi v Trebinju, Bileći in Bihaću. Jajce pa so obkolile enote banjaluškega korpusa. Temu mestu grozi zaradi že nekajdnevne blokade lakota.

Jugo vojska uporablja ozemlje Bosne in Hercegovine tudi za napade na Hrvaško. Včeraj so s Hrvaškega poročali o resnih kršitvah premirja na slavonskem območju in v okolici Karlovca. Najhuje pa je bilo v Slavonskem Brodu, kjer je srbska vojska prvič letos napadla z raketami zemljazemlja, pri čemer je bilo več ljudi mrtvih in ranjenih. Predsednik hrvaške vlade Gregurić je izjavil, da bo Hrvaška o tem seznani la vso svetovno javnost.

Edine spodbudnejše novice so prihajale iz Mostarja, kjer so po srditih bojih pregnali srbske in črnogorske agresorje. V posameznih delih Mostarja, so spet dobili elektriko, razmišljajo pa tudi o obnovi in gradnji novih mostov čez Neretvo. (NIA)

Nova spoznanja po tragičnem trčenju v predoru pri Trbižu

Sladan Marković ni vozil zastave

TOLMIN — V Tolminu so začele prihajati na dan nekatere podrobnosti, ki razsvetljujejo nedeljsko prometno nesrečo v italijanskem predoru Spar-tiacque pri Trbižu, v kateri sta v gorečem avtomobilu umrla Zala Kavčič in njen 10-letni sin Denis Marković iz Tolmina, poškodovani pa so bili tudi potniki iz dvajsetih osebnih avtov in dveh avtobusov, ki so bili udeleženi v verižnem trčenju po nesreči tolminskega vozila.

Medtem ko italijanska policija na osnovi pričevanj očividcev nesreče grajeni domnevi, da so v tolminski zastavi sedeli štirje potniki, pri čemer naj bi pokojnika sedela na zadnjih sedežih, že tretji dan išče domnevnega voznika zastave, brezposelnega natakarka iz Tolmina Sladana Markovića, se je ta oglašil po telefonu. V grill Tolminka - kjer je bila pokojna Kavčičeva zaposlena kot natakarka - naj

bi Marković poklical iz javne govorilnice v Budimpešti. Natakarku Tolminke je dejal, da naj takoj pokliče k telefonu Zala. Ko mu je ta povedal, kaj se je zgodilo, je Marković sporočil, da bo nemudoma sedel na prvi vlak za Ljubljano.

Da naj bi bil osumljeni Marković v času nesreče res na poti in sicer proti Kijevu, je prišlo na dan šele, ko so se po Tolminu razširile govorice o Markovićevem telefonskem klicu. Na osnovi tega podatka je mogoče sklepati, da je pokojna Kavčičeva s svojim prijateljem in njunim sinom v nedeljo jutraj odpeljala iz Tolmina na letališče v Celovec. Od tam naj bi namreč ob 9.50 Marković odletel proti Kijevu. Nesreča se je torej zgodila med povratkom v Tolmin. Vprašanje, kdo je v resnici vozil avto in povzročil tragedijo v predoru na cesti Alpe-Jadran, ostaja tako še naprej odprto.

Kljub vojni na Hrvaškem bodo volitve 2. avgusta

ZAGREB — Sinoči sta hrvaški predsednik Franjo Tuđman ter predsednik vlade Franjo Gregurić ob 20. uri, z ekranov hrvaške državne televizije sporočila hrvaškim državljanom, da razpisujeta volitve za obnovo hrvaškega parlamenta ter volitve za predsednika republike za nedeljo, 2. avgusta tega leta. Predsednik Tuđman je, v za njega tipično pompoznom stilu, poudaril, da bodo Hrvati tokrat volili za tak parlament, kot ga predvideva nova ustava. Poudaril je, da bi morale biti te volitve že pred časom, a da so jih odložili, ker sedanji sabor do pred kratkim, zaradi vojnega stanja, ni izglasoval novih volilnih zakonov.

Pri vsem tem še ni povsem jasno, kako hrvaške oblasti nameravajo organizirati volitve na okupiranih področjih in kako sestaviti volilne sezname, saj je več kot 250 tisoč hrvaških državljanov zaradi vojne bilo primorano zapustiti svoje domove in se zateči v begunstvo v ostale dele Hrvaške ali celo v tujino. (W.Š.)